

Gedichten van J. Antonides van der Goes

<https://hdl.handle.net/1874/203690>

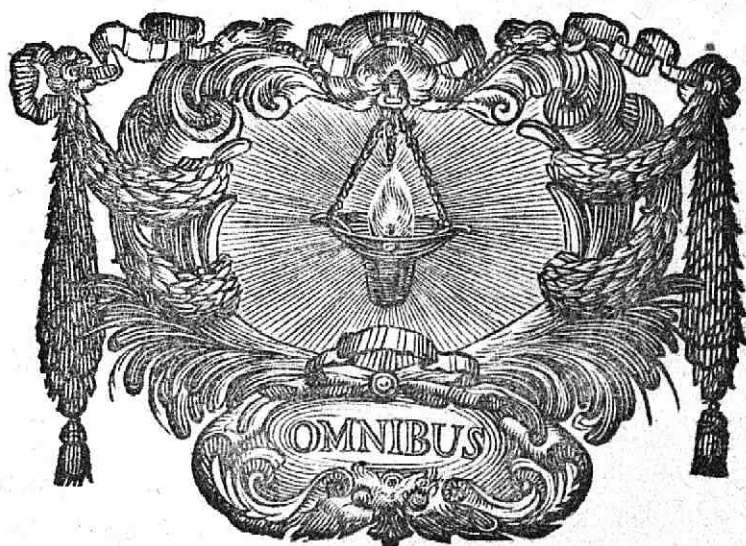
TRAZIL,
OF
OVERROMPELT SINA.

TREURSPEL.

DOOR

J. ANTONIDES vander GOES.

Urbs Antiqua vixit multos dominata per annos.

AMSTERDAM,

By JAN RIEUWERTSZ., PIETER ARENTSZ. en ALBERT
MAGNUS, Boekverkoopers. 1685.

I N H O U D.

RAZIL, door zijne vloekverwanten, na dat hy met eigen handen den Sineeschen erfvorst Zunchin had omgebragt, tot Keizer van Sina verkoren, vervolgde alle vorsten die, door gunst tot den erfkeizer Namolizont, Zone van Zunchin, zijne ongerechtige kroonzucht tegenstonden. Onder deze sneuvelde meê rijxkantzler Kojā : tot hy den jongen heere, door verraders hem ontdekt, de oogen dede uitsteken, die zich zelf door wanhoop den kop te pletter stiet, en beval de Rijxprinses te onthalzen, stortende in deze twee de laetste telgen der keizerlijke erfstamme Taiminga, met de Sineesche heerschappye, te gronde. In deze rijxverdeeltheit brak Xunchi, keizer der Tartaren, in het Rijk, overrompelde de hoofstad Peking met verraet; trat Trazil, noch levendig gegrepen, daer hy zich zelf aen een vygeboom meende te verhangen, de lendenen in : en gebod zijn legerscherprechters hem aen een hofkolom te verworgen; latende, tot een eeuwige schandale der vorstenschenders, een koper beelt, Trazil ver-tonende, aen die zelfde pilaer oprechten. Dus is de Overrompeling der hoofstad, en de opgaende zon der Tarters het einde van het Treurspel.

Op het Sineesch

TREURSPEL

van

J. ANTONIDES vander GOES.

MISSUS IN IMPERIUM MAGNUM.

LYkungzus bout zijn troon vol moedt,
Als hy Zunchin heeft klein gekorven,
Gehakt aen stukken, zoo verwoet,
In root ciment van 's keizers bloet:
Maer eer de rijxbouw is bestorven,
Barst Xunchi, als een hooge vloed,
Ten rijke in, stoot het met den voet
Om verre. een rijk met kracht verworven
En dwinglandye, staet niet lang.
Wat 's heerschappy? een overgang.

J. v. VONDEL.

VER.

VERTOONING voor het Treurspel;

DE keizer van Trazil doorstoken, smoort in bloet.
T R A Z I L wort Vorst gehuld van vele oproerelingen.
Prins Koja zwijmt van rouw. zoo toont de tegenspoet,
Hoe los de Vorsten staen, in staetveranderingen.

VERTOONING na 't vierde deel.

Trazil verhangt zichzelf om 's vyands hant t' ontgaen;
Maer wort van 't brullent heir der Tarters overvallen.
Hun veltheer kerft de koorde. al 't leger ziet het aen.
't Geluk bespot wel elk; maer Vorsten boven allen.

VERTOONING in 't vijfde bedrijf.

Vorst Xunchi spant aldus de vierschaer in de nacht,
En treet den grootsten Vorst des aerdrijks op de lenden.
Zijn hofstoet schreit. het heir der Tarters zwelt en lacht.
Geen grootvorst noeme zich gelukkig voor zijn Ende.

C O P Y E

Van de

P R I V I L E G I E.

DE Staten van Hollandt ende Westvrieslandt doen te weten. Also Ons vertoont is by de tegenwoordige Regenten van de Schouwburg tot Amsterdam. Dat sy Supplianten sedert eenige Jaren herwaerts met hunne goede vrinden hadden gemaect en ten Toonele gevoert verscheiden wercken, sooyan Treurspelen, Blyspelen als Kluchten, welcke sy lieden nu gecrinc met den druck gemeen wilden maecken, doch gemerkt dat dese wercken door het nadrukken van anderen, veel van haer luyfter, soo in Tael als Spelkonst souden komen te verliezen, ende alsoo sy Supplianten hen berooft souden sien van hun bysonder ooghwit om de Nederduytsche Tael en de Dichtkonst voort te setten, soo vonden sy hen genootsaekt, om daer inne te voor sien, ende hen te keeren tot Ons, onderdanigh verfoeckende, dat Wy omme redenen voorsz. de Supplianten geliefden te verlenen Octroy ofte Privilegie, omme alle hunne wercken reets gemaect ende noch in 't licht te brengen, den tydt van vyftien Jaren alleen te mogen drukken en verkopen of doen drukken en verkopen, met verbot van alle andre op seeckere hooge peene daar toe by Ons te stellen ende voorts in communi forma. Soo is 't dat Wy de Zake en 't verfoek voorsz. overgemerkt hebbende, ende genegen wesende ter bede van de Supplianten, tyt Onse rechte wetenschap, Souveraine magt ende autoriteyt deselve suppliantengeconsenteert, geaccordeert ende geoctroyeert hebben, consenteren, accorderen ende octroyeren mits desen, dat sy geduurende den tyt van vijftien eerst achter een volgende Jaren de voorsz. wercken die reeds gedrukt zijn, ende die van tijt tot tijt door haer gemaect ende in 't licht gebracht sullen werden, binnen den voorsz. Onsen Lande alleen sullen mogen drukken, doen drukken, uitgeven en verkopen. Verbieddende daarom allen ende eenen ygelijken de selve wercken naar te drukken, ofte elders naer gedrukt binnen den selve Onse Lande te brengen, uit te geven ofte te verkopen, op de verbeurte van alle de naargedrukte, ingebragte ofte verkogte exemplaren, ende een boete van drie hondert guldens daer en boven te verbeuren, te appliceren een darde part voor den Officier die de calange doen sal, een darde-part voor den Armen der Plaetse daer het casus voorvallen sal, ende het resteerende derde-part voor den Supplianten. Alles in dien verstande, dat wy de Supplianten
met

met desen Onsen Oötroye alleen willende gratificeren tot verhoedinge van hare schade door het nadrukken van de voorz. werken, daar door in geenige deelen verstaen, den inhoude van dien te Authoriseren ofte te advoueren, ende veel min de selve onder Onse protectie ende bescherminge, eenig meerder credit, aensien ofte reputatie te geven, nemaer de Supplianten in cas daar in iets onbehoorlijkx soude mogen influeren, alle het selve tot haren laste sullen gehouden wesen te verantwoorden, tot dien einde wel expresselijk begerende, dat by aldien sy desen Onsen Oötroye voor de selve Werken sullen willen stellen, daer van geene geabbrevieerde ofte gecontraheerde mentie sullen mogen maken, nemaer gehouden sullen wesen het selve Oötroy in 't geheel ende sonder eenige Omiffie daar voor te drukken ofte te doen drukken, ende dat sy gehouden sullen zijn een exemplae van alle de voorz. werken, gebonden ende wel geconditioneert te brengen in de Bibliorheecq van Onse Univerfiteyt tot Leyden, ende daar van behoorlijk te doen blijken. Alles op peene van het effect van dien te verliefen. Ende ten einde de Supplianten desen Onsen consente Oötroye mogen genieten als naar behooren: Lasten wy eenen ygelijken die 't aengaen mag, dat sy de Supplianten van den inhoude van desen doen, laten en gedogen, rustelijk en volkomentlijk genieten en cefferende alle beletten ter contrarie. Gedaen in den Hage onder Onsen grooten Zegele hier aen doen hangen den xix September. in 't Jaer onses Heeren en Zaligmakers duysent ses hondert vier en tachtig.

G. F A G E L.

Ter Ordonnantie van de Staten

SIMON van BEAUMONT.

De tegenwoordige REGENTEN van de SCHOUBURGH, hebben het Recht van de bovenstaande Privilegie, voor dit Treurspel vergunt aen ALBERT MAGNUS, Boekverkoper tot Amsterdam.

In Amsterdam den 2. April 1685.

KORT

KORT INHOUD.

TRAZIL rukt Sina om door Keizermoordery;
Befnoeit de Vorsteflam en d'overige telgen.
Verraders visschen, in die kroontwift, op hun ty,
En noden Tartarie om Sina in te zwelgen.
Vorst Xunchi breekt in 't hof van Peking met zijn magt,
En krijgt by avontuur 't Sineesch gezach gevangen.
Zoo OVERROMPELT hy heel SINA in de nacht.
Haer keizer wort in 't hof bespot en opgehangen.
De vreugde en rou ontmoet op 't krachtigst hier elkander.
Zoo rolt de heerschappy van d'eene Vorst op d'ander.

PERSOONAE DJEN.

MAÖVENLUNG
KOJA, Rijkkantzelier.
TRAZIL.
SOCHIDON.
KAMIZAME, Rijkprinsef.
SINKIO. } Verraders
HUNGUAN }
REI VAN SINEESINNEN.
NAMOLIZONT, Erfkeizer.
VANLI. } Zijn Trouwanten
QUIZING }
XUNCHI. Keizer van TARTARIE.
NOJOZA.
RIDDELSCHAP DER TARTAREN.
QUARONG, Veltheer van XUNCHI.
REI VAN TARTARISCHE PRIESTERS.
LIKUNGS, Veltheer van TRAZIL.
IGNATIUS } Kristenen
URBAEN. }
AERTSWICHELAER.
REI VAN SINEESCHE PRIESTERS.
CELIONE.

Het Treurspel begint in de morgenstont, speelt
dien dagh en nacht, waer in het eindigt.

Het Toneel is in en om Peking, Hoofstads van Sina.

T R A Z I L,

O F

OVERROMPELT SINA.

Maövenlung. Kojä. Trazil.

Z Oo wort de heerschappy uw grootscheit op gedrongen!
 En uw naemhaftigheit, bestorven op de tongen
 Der dankbare gemeente in hof- en burgervreugt,
 Ten Hemel opgevoert! uw aengebore deugt,
 Waer door gy d'aerdboom stut met onvermoeide schouderen
 Trotzcert' de heldefaem van uw doorluchtige ouderen,
 Wier onbevleete roem in alle harten leeft,
 Van yder aengebeên, van niemant nagestreeft.
 Indien Thienki, uit het marmersgraf gerezen,
 De mond des doods ontrukkt, uw daden quam te lezen
 Die 't overprachtig Hof met beeld en schildery
 Versieren, koninklijk gegoten, ry aen ry,
 Hoe zou de gryze Heer zijn doorgewaekte nachten,
 En tevens 't Godendom bedanken en grootachten,
 Als hy zijn strijdbre Zoon Heer Vaders heldespoor,
 Met loffelike drift, en dringende dwers door
 De stormen van 't geval, zoo moedig na zag stappen!
 Wie dorst den aertstieran het hart te barste trappen
 Voor wie dees kreitsgodin bekrete neder lag,
 En wachte, half verkracht, den allerjongsten slag?
 Wie plante in Tartarie een bosch van krijgsstandaerden,
 Op 't rustig hoefgeklep der brieschende oorlogspaarden
 En olifanten, in den oorloge uitgeleert?
 Wie heeft het dom geweld grootmoedig afgekeert,
 En dreef zijn hengst te wedde in d'yszee, en de plassen
 Daer 't bars Niüche, reets den nagebuur ontwassen,

't Rijk schuimde, en zwierde alom zijn strenge geesfroê,
In vrede noit vernoegt, in oorlog nimmer moê?

Wie maeide zulk een oogst ontarnde wapenrokken,
Borstschilden, armgespan, verbaest van 't lijf getrokken,
Vergifte pylen op uw yzre borst geknakt,
Als oorlogshelt Trazil, noit in zijn moed verzwakt?

Koj. Wie heeft het hartebloet van Vorsten ingezwolgen?

Als keizerbeul Trazil? de wraek stapt hem verbolgen
Met gloeiende oogen na, en spookt met fakkellicht,
Berooft hem haest van brein of 't hatelijk gezicht

Die dus onwettig koomt op Sinaës heerschtroon brallen;
Maer die te schielijk klimt kan schielijk nedervallen.

De kroon, met bloet gekocht, wert weêr met bloet betaelt.

De wrake raak' hem 't meest dieze eerst heeft aengehaelt.

Traz. Die neêrgetreden leit leer flux zijn tong betoomen.

't Is met het aenzien van uw stamhuis omgekoomen.

Uw wicken zijn gekort.

Koj.

Die vloek treffe uwên kop.

En leggen wyder toe, God regte ons weder op.

Al lieptge daer de zon, gehult met goude stralen,

In haren morgenstont 't gezichte doet verdwalen,

Tot daerze moê gestreeft haer daghreis heeft volbracht,

En blaekt in 't westen klaerst in 't naerst van onzen nacht:

Gy zult de Godheit, die 't verborgen kan doorgronden,

En wiens ontzachte magt op alle plaets en stonden,

Geproeft wert uur op uur; die 's afgronts ingewant

Draeit uit de middelspil: die holle zee tot land

En strant tot water smelt, en 't onweêr kan gebieden,

Die Godheit kunt gy noch ontveinzen noch ontvlieden.

Hier wort gy voor gedaegt; daer d'ongerechtigheit

Met moort en tieranny haer bystant wert ontzeit.

Traz. En gy voor vorst Trazil, die overwonne duiken

En schelmen sneuvlen doe, en zal mijn magt gebruiken

Aen yder die zich niet gewillig nederstrekt.

Koj.

Koj. Vervloekte staetzugt, och! wat hebtge al quaets verwekt.

Maöv. Hier wort in vorst Trazil herstelt het recht der volken.
De bloethond smoorde in bloet, uw naem dringt door de wol-
De rijken danken u voor zulken heldendaet. (ken.

Koj. Voor zulken moort die 't ligt der zonne in't aenschijn slaet.

Die alle vorsten zal ten doel der zwaerden zetten,
En oefnen wraek en moort in plaets van eer' en wetten.

Koomt onderdanen steekt nu 't lemmer in zijn borst

En kroont een groot tieran tot allergrootsten vorst.

Indien de vleyer, die de Prinzen doet verwilderen,

Die hare afgrijpslijkheên zoo schoon weet af te schilderen,

Om 't zielvergif dat zulk een boosheit met zich sleept,

Wierd hatelijk ten Hove en Steden uitgezweept,

Men zou de grooten in geen schelmen zien verkeerén,

Geen schelmen, even trots haer gruwelen verweeren.

Traz. Gedult te lang getergt barst uit in razerny.

Voort. kniel gewillig voor mijn opperheerschapy.

Erkenme voor uw Vorst, en spaer uw eigen leven.

Koj. Ik zal my nimmer in uw vloekverbond begeven.

Ik haete u meer dan een verslinbre krokodil,

Of bloetziek landgedrocht, ondankbare Trazil.

Geen aengefokte wolf zou 't weldoen min vergelden.

Geen Tiger, woedende in het zuiderbosch en velden

Die Ganges waterkolk beknabbelt met zijn vloet,

Beloonde zoo de Deugt.

Traz. Houd op, het ziedend bloet

Bruischt door mijn adren. vrees de strengheit van mijn toren.

Of denk maer op uw dood.

Koj. Die heb ik al verkoren.

Ik leef niet langer nu heer broeder 't vorstlijk graf,

De waren erfgenaem d'ontwronge septerstaf,

Ontberen moet.

Traz. Hoe lang zult gy my wederstreven?

Koj. Tot gy den dooden helt het leven weêr zult geven.

Geen bastertnazaet op ons erftroon triomfeert.

Traz. De wolfhont wort vergeeffsch het blaffen afgeleert.

Mijn lijfftaffiers schiet toe. betoomt die lasterwoorden.

Schiet toe, en flingert om de kop de taje koorden.

Koj. Welaen ik zal mijn hals ontblooten

En moedig geven aen de strop.

Daer deugt wert uit 'et rijk gestooten

Besteigert tieranny den top.

Ik zie heer broeders schimme zweven,

Gewont aen regte en slinkerborst.

Ach! daer's de moortpook ingedreven

Met onwaerdeerbaer bloet bemorft.

Een boschleeuw zelfs weet van ontfermen

En quetst een droeve moeder niet,

Noch 't krooft, gestrengelt in haer armen,

Of 't schoon den honger hem gebiet.

Trazil alleen wort onbewoogen:

Bestookt zijn Heer op 't ledekant.

Zijn vorst groet hem met sluimrende oogen.

Hy moort zijn vorst met eigen hand.

Thienchu rol' zijn donderklooten,

Ja heel den hemel op dat hoofd

Wel waert in d'afgront neêrgestooten,

En van zijn valsche glans berooft.

Zijn straf doe alle boozen beven!

Beschaf hem nergens troost of heul.

Hy moet op alle tongen leven,

Geschandvlekt voor een keizerbeul.

ô Wce! ô smert! laet los.

Traz.

Knijp toe. gy herwaerts aen.

Gy zult met uwen voet op zijnen gorgel staen.

Maövenlung trap gy 't hartnekkig hart om stukken.

O V E R R O M P E L T S I N A.

5

Zoo leer een onderdaen voor overheeren bukken!

Maōv. 't Gaet wel. de weereltkroon beschaduw't uwe kruin.

De tegenblaffer stort in 't akelige puin

Van 't omgevroete hof. de lastermont, verlegen,

Zoek heul aen uw gezach, of val voor uwen degen.

Traz. Nu moet Namolizont my vreezen als zijn heer,

En offren vorst Trazil het uitgedient geweer,

Of sterven. 't rijk vereischt dat wy hem leeren buigen.

Hy moet gehoorzaam zijn, of alles valt in duigen.

Maōv. De hofspie, die ik zond aen 't zuiden van 't gebergt,

Dat met zijn steile kruin 't gespan der wolken tergt,

Is weêrgekeert, en zag in 't eerst een stofwolk dryven:

Daer na Namolizont de lucht en Goôn bekyven.

[De reden wort gezuft] hy trekt na d'oude poort

Met al zijn kamerwacht en weinig aenhang.

Traz.

Voort.

Men dubbele de wacht aen bolwerken en muuren.

De poorten blijven toe. men zal hun wel verduuren.

Wy stellen 't aen uw zorg. gâ heen mijn Xurian.

Een schrander Vorst let ook op 't geen gebeuren kan.

Sochidon. Kamizame.

Droog op die vochte peerlemijnen,

Die d'overvloet der hertepijnen

Uitgieten op dat aengezicht,

Daer al wat schoonheit heeft voor zwicht.

't Is vorstelik, gehard in plagen

En fier te zijn in onheil dragen.

Dat past uw zonneftam, heldin.

Ei toom de vrouwen aert wat in,

En toon dat nu de mannekleeren

U met een heldenmoet vereeren.

Kam. Een maegdenherte is teer, en andre raet te geven
 Valt lichter als die zelf volbrengen. die het leven
 Noch zoet is luffte, wy zijn 't moede. al onze pyn
 Is om heer broeder. of kan die flauwhertig zijn
 Die sterven kan?

Soch.

Die dan kan leven
 Wanneer 't geluk hem heeft begeven,
 En onderdrukt met hand en voet,
 Die is eerst dapper van gemoet.
 Kloekmoedigheid blijft onbewoogen,
 En ziet het onheil onder d'oogen,
 Hoe yslik dat het woed en barnt.
 Al rolde d'aerdkloot om 't gestarnt,
 Al viel den Hemel uit zijn haken,
 Al kriede 't ront van slang' en draken,
 Noch buigt de dapperheit voor 't wee,
 Gelijk een steenklip voor de zee.

Kam. Hou op, mijn droefheit is te groot om raet te hooren.
 Zy barst ten oogen uit. en poogde ik die te smooren,
 De vloer zou tegen my getuigen dat mijn hert
 Veel harder was van aert als 't marmer in zijn smert.
 'k Wil sterven.

Soch.

Sterf niet ongewroken.
 Trazil werde eerst zijn kop gebroken.
 Ik wil niet datge niet en treurt;
 Maer dat gy 't opkropt op zijn beurt.

Kam. Ach! Sochidon wanneer is 't grooter noot tot klagen
 Als nu? ik ben te zwak zoo sterken rouw te dragen.
 Of meintge dat mijn kunne ook wisselt met mijn kleet?

Soch. 't Ge dult moet verder gaen als 't leet.

Wan neer een heete storm van rampen
 De d^eugt bereit staet aen te klampen,
 BeProeft zy eerst haer kracht te recht.

Kam. Een Vrouw bied weers genoeg die met haer tranen vecht.

Dat

Soch. Dat toone u Nankaes starrewagen
Met haer ten Hemel opgedragen.

Die heeft Peking gebout vol moet,
Uit haer verflagen zoonen bloet.
Zy trat de moordenaer op 't harte
Die alle vorsten plaegde en tarte :
Nu zietge noch haer stad om hoog
Geftegen tot den regenboog.

Kam. Gy zult veel eer een vlucht van zwarte zwanen vangen
Aen Croces oever, en de witte raef zien hangen
En drijven op de lucht, als zulke Nankaes meer,
Dat toon haer lang geviert, maer gadeloos gewêr.

Soch. Het lijdén slijt door moedig lijdén.
Ei zet de droefheit wat ter zijden,
En trek in deze rusting voort
Na Pucheu langs de legerpoort,
Om uw heer Broeder te begroeten :
En als den helt u komt ontmoeten
Stort dan uw volle borst eens uit,
Terwijl de tent uw stem besluit.
Hier kan ook 't zwijgen u verraden.
Spoei voort. spoei voort heldin, 't is spade.

Kam. Ach! moet ik dan by nacht deur nare bosschen wâren
En staen misschien ten doel voor nachtvrybuitenaren
Op moort gescherpt? hoe past een maegt dit streng bevel :
Doorluchte Sochidon waert gy mijn metgezel.

Soch. Zoo is 't met u en my gedaen.
Ga. tis zeer zorglik hier te staen.
De Goden tellen uwe treden.
Maek haest, uw leet is haest geleden.
Hou moet heldin! volg uw geluk,
Zoo zie ik ons verlost van 't juk :
En uw heer Broeder met den degen
Zijn erftrou rustig op gesteegen.

Dat

Dat monfter treden op den nek.

Maer ftil. 't is tijt dat ik vertrek:

Ik hoor de binnekamer kraken.

Nu kan de noot ons voeten maken.

Kam. Mijn voeten gy kunt noit godvruchter bevaert hoopen
Als nu gy Böeder en u zelve vry zult loopen.

Vaer wel dan eerloos Hof, ik ga in ballingschap

Uw' keizer zoeken. zie zoo lang ten hoogften trap

Een vorftenmoordenaer. bewaertme alziende Goden!

Soch. Dit hofgevaer worde eerft ontvloden.

De Held kan nu niet ver meer zijn.

Ik zal u beide hier, met pijn,

Verwachten voor de middaghftralen.

Kam. Vaer wel dan moortspelonk ik gâ in duifter dwalen.

Sinkio. Hungüan.

Ach! ryxverraet wat fteekt uw angel vol venijn,

Dat al mijn lufden bluft met ingebeelde fchijn.

Zoo dikwils my de haet het fchelmftuk komt te raden,

Ontraet het d'achtbaerheit. maer 't is nu al te fpade.

Wat raet? en fchoon dit ftrekt tot d'ondergang van 't rijk,

Het vordert tot mijn wraek, en die is loffeljk.

Hung. Wat doet iheer Sinkio, daer alles legt gedoken,

In ruft, met zulken angft in zijne kamer fpoken

In 't zijden bedgewaet en 't naerfte vande nacht?

Hoe zoo flauhartig! ei, herftel d'aeloude kracht.

De Hemel draegt ons gunft. de heldre ftarren blinken

Aen 't Hemelfche gewelf. de flauwe maen aen 't zinken

Rolt ftail van 't noorderas om 's aerdkloots andre kant,

Daer 't zout met ys bevloert, aenftootende op het ftant,

De hooge duinen beukt door ftorm op ftorm gezwollen.

Zoo helpt te felle fpoor het fpoorloos ros op hollen!

Sink. Zoo maekt de grijze zorg een ftaetheers brein verwart!

Hung.

Hung. Zoo baert verslofte zorg, als 't quaet wil, bittre smert
 Een wyzen laet zijn voet de maet niet overtreden:
 Hy toetst zijn levensloop int spiegelglas der reden
 Die 't alles evenaert na recht met onderscheit,
 Daer elk geketent wort van zijn begeerlijkheit
 Toomt hyze, en leert het al hem met ontzach gemoeten,
 De wolken tredende groothartig met zijn voeten:
 Bepaelt de vuurigheid der hartstochte in haer maet,
 Dat door haer drift het brein of niet aen 't quynen slaet
 Of los stâ zonder zorg.

Sink. Heer Hungüan, het vreezen
 Voor rijxverraet, dat, eer de tweede zon verzezen
 In 't oosten 't land beschijnt met een bebloeden dagh,
 D'ontranste Hulk van 't rijk zal breken met een slag,
 Ontstelt mijn harssenen. zal Sinkio dan baden
 In't reutelende bloet, afkeerig van genaden?
 Zal ik heel Sina, met de bloettoorts van veraet,
 Ontsteken? Xunchi, dien aertsvyant van den staet,
 Met al zijn roofgevolg de grenzen open zetten,
 Dat, door erfhatery heel 't landschap zal verpletten?
 Versteende ziel zijt gy 't die zulke gruwlen brout?
 Roofzieke handen, zult gy dat bezoedlent gout
 Die moordbezolding dan ontfangen met u vingren?
 Of, razende van spijt, die geene in 't aenzigt slingren
 Die u met valsche schijn, zoo schendig heeft verleit?

Hung. Hoe waeit de wêerhaen om van uw genegentheit!
 Een helt, maer eens gehoont is steeds van wraek bezeten.

Sink. Ik ken geen eedler wraek als zelfs de wraek vergeten.
 Zoo God elk straffen zou die tegen 't hemels mort,
 Hy schoot aen donderen en blixemen te kort.

Ey keer de kiel na land eer 't onweêr deur komt breken.

Hung. Geen noot, al barsten al de stormen uit haer streken.

Die veilig stranden kan daer 't lommerrijke bosch

Het water schildert met een paviljoen van mosch

En bladren, vreeft vergeeffch de worstelende winden;
Maer die geduurig wikt kan altijd onrust vinden.

Die niet lafhartig is houd evenmoedig ftal.

Sink. De reukeloosheit ftort haer zelve in haer val.

Hung. Ik volg de zon, en haete een wispeltuurig wezen.

Die grootheit voegt een man. wy hebben niets te vreezen.

Indienmen deze wraek maer heimelijk belegt

Zie ik de ftanders voor Peking al opgerecht.

Zoo dra de donkre nacht, de daghtorts heeft verdreven,

Zie ik den Tarter al tot hooft des Ryx verheven.

De ringmuurwachters zijn in flaep gezuft met gelt.

Nu duikt hy in 't gebergte om al zijn krijgsgewelt,

Zoo haest ik hem alom de wapenburgten open',

Met magt te preffen en de rixftad af te loopen.

Dan zal 't ondankbaer rijk, na zulk een langen haet,

In Tarter en Sineefch verwiffelen van ftacet.

Sink. Wel aen ik blijve u trou. zoo wort de wrok verbeterd.

Die fteets de Tarter voede op Sinaes ingezeten,

Zoo lang de ringmuur hem, van alle kant benart,

Gelijk een marmerberg gefmeten wierd op 't hart.

Een oorloogsborstwêer die zijn razerny kon breken!

Die gadelooze muur, die 't daghlicht ziet ontfteken.

Als d'oosterzon verrijft met roozen in 't gezigt,

En dooven in het weft het uitgediende licht,

Tart noch, na zoo veel ramps, het woeden van de jaren,

En fteekt haer voorhooft by Korea uit de baren

Daer Galoos snelle vloet, door 't uitgedroogde zant,

Met ongestuimigheit, in Iratuzi ftant:

Van daer wortze opgehaelt op hemelhooge duinen.

En bergen, woest en wilt met ongenaekbre kruinen,

Daer Xenzis tigerlant het weft in d'oogen heeft,

Tot datze in 't fteil gebergt de Hoang deurtocht geeft,

En ftut dat trots gevaerte, op onverwrikbre ftylen,

In eene fchakeling van driemaelhondert mylen;

Een werkstuk dat met recht den vreemdeling ontstelt.

Hung. Die muurschans buigt zijn hoofd voor Xunchis krijgsges-

Sink. Ik vrees heel Sinaes vloek my op den hals te halen. (welt.

Hung. Denkt nu de helt niet meer op al zijn staetschandalen?

Hoe hy, in ballingschap ter ryxstede uitgejaegt,

Van 't mandorijsdom als een schelm wierd aengeklaegt,

En 't opperveltheerschchap zijn dapperheit onttrokken?

Dat zy nu voelen hoe wy wreken na het wrokken.

Zal ik een zonneling mijn adelijk geslacht,

Dat onlangs noch aen 't eind der weerelt hooggeacht,

Van inheemsch en uitheemsch met vrees wierd aengebeden,

Van dit ondankbaer rijk dus op den nek zien treden,

En vorderen mijn val? en ...

Sink.

Zwijg uws vaders doot.

De hoon is groot genoeg; maer onze wraek te groot.

Hung. Hoe fel'er wraek hoe nutst. zoo leertmen Vorsten achten.

Sink. Hoe hebt gy 't voords beleit?

Hung.

'K vergaderde al de krachten

Van mijn verstant byeen, vervloekte Vorst en stad.

Maer aen de slykrivier wierd ik by 't hoofd gevat

Van legerronden, my met kracht op 't lijf gevallen.

Men sleepte my geboeit in hare legerwallen,

Daer keizer Xunchi elk gebied na d'aert van 't land,

En d'oorlogsblixem zwaeit in zijn ontzachtbre hand.

Daer heb ik, steunende op uw eed en achtbaerheden,

Peking hem opgeveilt. hy komt vast aengereden

De groote heirbaen langs met al zijn ruitery.

Ons landvolk valt hem toe, uit vrees voor tieranny.

Den grooten moor

Sink.

Hou op. ik zie Trazil genaken.

Hy treet in zijn vertrek. het keizerlijk scharlaken

Vloeit om zijn schouderen. de gele tullebant

Die styf van peerlen staet met gout en diamant,

Op 't heerlijkst geborduurt, verdooft de starrelichten.

Zijn zilver borstgewaet hoeft voor geen glans te zwichten.
 Ik vrees bespieders. volgme in mijn geheimzalet,
 Op datmen alles wikke en raedflage onbelet.

Rei van Sineezinnen.

I. K E E R.

Hofjofferschap houd op van zingen.
 En meng' een schielijk moortgeklag,
 Opdat de weergalm door mag dringen.
 Met naer gekerm van wee, en ach!
 Tot daer uw vorst legt opgetoogen
 In d'eerste stelte van de nacht.
 Wend na dit bloedtooneel uw oogen.
 Barst uit. barst uit met al uw magt.
 Rukt vanden hals de peerelsnoeren
 En knooptze zamen tot een koort,
 Opdat den schelm niet uit kan voeren
 De gruwelijxste vorstemoort.
 Trazil, door kroonzucht aengedreven,
 Heeft reets de moortpook opgeheven.

I. T E G E N K E E R.

De bloetdorft luistert na geen weenen.
 De moorder heeft zijn wil volbracht.
 Men zou de doove marmersteen
 Eer smelten door de maegdeklagt,
 Als dat versteende herte, op moorden
 En keizerflachten afgericht,
 Vermurwen door gezochte woorden.
 ô Maen! verberg uw bleik gezicht,
 Of ruk uw paerden om in 't draven.
 Wiens boezem barst niet van verdriet,

Die dus van aengefokte flaven
 De milde Heer verraden ziet.
 Slaep nu geruſt op kamerlingen,
 Die wakende uwe koets omringen.

II. K E E R .

Ja krab de blanke borſten open:
 Ontzeg my niet die zwakke hulp:
 Op dat het bloet, daer uitgelopen,
 Het hof en hofmagt overſtulp.
 Wie zal nu zuchten als wy klagen,
 En, tot verlichting onzer laſt,
 Die op zijn ſchoudren helpen dragen,
 Nu ryxcham Koja leit vermaſt
 En onderdrukt van dwingellanden?
 Hoe heeft de nyt haer gal gebraekt!
 O Wreede en eerelooze handen,
 Die eerſt de koorden hebt gemaekt
 Waer door nu onze zon gaet duiken!
 Maer wreeder dieze dorſt gebruiken.

II. T E E G E N K E E R .

Daer is noch hoop in onze rampen:
 Ons onheil is niet zonder trooſt.
 Gelijk de zon de bruine dampen,
 Wanneer zy 't dorſtig ooſten rooſt,
 Doet vlieden voor haer heldre ſtralen
 En met een aldoorkruipent licht,
 Gedrongen door de hemelzalen,
 Van 's aertryx duifter aengezicht:
 De nevel vaegt en op doet klaren:
 Zoo zal den Helt Namolizont,
 Al wat ons hier kan ſchaduw baren
 Verdryven in zijn morgenſtont.

T R A Z I L , of

En drukken die hem wou verdrukken.
Den Hemel doe zijn wensch gelukken.

T O E K E E R .

Hoe kruipt de wreetheit in de herten
Daer hoovaerdy gekoestert wort!
ô Moedersmert van alle smerten,
Wat hebt gy menig neêrgeftort!
Gy helpt Trazil door zoo veel klingen
Door zulk een heir van kamerwacht,
Den zoon der zonnegod bespringen
En moorden in de nare nacht.
Daer kroonzucht wort in 't hert gelaten,
Krijgt eer en deugt een wisse krak.
Waer op is toch een mensch verwaten!
Hy is een huis vol ongemak,
Een licht in d'ooopen lucht te branden.
Een bal, gestelt in 't noodlots handen.

T W E E D E B E D R Y F .

Namolizont. Vanli. Quizing. Kamizame.

DE morgenzon' beklimt haer luisterrijke wagen,
En heeft haer rosge-span weêr in 't gareel geflagen
Tot haer gewoone reis. de heuvelschaduw schiet
Allenxkens kleiner neêr, en mis ik niet, men ziet
Peking daer rijzen met een kroon van zeven muuren,
Gelijk een Koningin de grijze tijt verduuren,
Met torens zonder tal, en Tempelen vol schat.
Wy zijn ter goeder uur getrokken onder stad.
Vanl. Wat kon zijn Majesteit by nacht en onweêr dringen
Tot reizen over steil gebergte en woeste klingen,
En woestinyen vol vernielent ongediert,
Dat, dol van honger, in eenzame nachten tiert,

En

En grimmende om een proy, rukt met schenzieke tanden:
Al wat het vint van een als bloedige offerhanden?

Nam. Een duistere droom, of een vervaerlijk nachtgezicht,
Dreef my, rampzalige, ten bedde uit voor het licht:
Een veltflang, docht my, in het zorgloos hof gekroopen:
En heimlik door den rang der helbaerdiers gesloopen,
Schoot haer vervloekt fenyn Heer Vader in het hert.
Hy sterft en stort ter neêr. ik stond alzints verwart
En dicht bezet in haer gevlochte slangekrollen.
De blaegeschubde rug was van 't vergif gezwollen.
De tonge schuifelde met d'oogen gints en weêr.
Ik vluchte te vergeefs, en ploffe in 't stof ter neêr.
Zy kromt zich in de kroon, van Vaders kruin gevallen.

Quiz. Daer 's onraet. ik quam naeu aen geen zy van de wallen,
Of een verrader dreefme een keizelsteen na 't hoofd.
Ik riep. mijn stemme wierd door wapenklank verdooft.
Ik vong tot driemael toe, met mijn verwonderde ooren,
't Gedruifsch, gewrongen uit de dondrende oorloogshooren:
De schorre krygsklaroen klonk driewerf moortgeschal;
Terwijl 't ontbreidelt grauwwast bulderde op de wal.
Toen ruk ik na de poort en vinde d'yfre staven
Op een geknarft. ik hoor een drommel ruiters draven,
En worde kreet op kreet dus schandlik gebraveert:
Uw Hof is uit. Zunchin gedoot. gy overheert.

Nam. Wat hooren wy! kan dan den hemel dit gedoogen!
Getergde Goden! ziet gy zonder toornige oogen
Die moetwil aen? ontsteekt uw blixemvuur tot wraek,
En stapel straf op straf dat alles dreune en kraek.
ô Droom! ô Heerschappy! wat slag is dit!

Kamizame. Namolizont. Quizing. Vanli.

Kam.

Doet open.

Nam. Wie zytge?

Kam.

Uw bloedverwant de tierannie ontloopen.

Nam.

Nam. Hier schuilt verradery. brengt wapens, brengt geweer.
Indienme sterven moet, men sterv' met wapeneer.

Kam. Doet open.

Nam. Stâ. wie durft mijn' hoogheit overvallen?

Kam. Ik, die in dit gewaet neêrdaelde van de wallen.

Nam. Uw loosheit is ontdekt. ik weet het ryxverraet.

Kam. Ik wil, ô helt! met u den jammerlijken staet
Der burgerij, gesplift door hofkrakeel, beweenen.
Helaes! Peking is in een oogenblik verdweenen!

Nam. Waerom uw boezem niet voor andere uitgeklaegt?

Kam. Om dat ik 't hof vervloeke, en my uw deugd behaegt.

Nam. Geveinsde, uit welk een stam en stad zijt gy gesproten?

Kam. 't Ondankbare Peking, welêr de stoel der grooten,
Maer nu een tijgerneft, is mijn geboortestad.

Ik ben een telg van god Taimingas stamboom. had
Het nydig nootlot ons die rampen niet beschooren
Gy zoud de weerelden na uwe stem doen hooren,
En draven op uw wenk.

Nam. Men melde my uw naem.

Kam. Ik ben een maegt, geen man. men noemt my Kamizaem.
d'Aertskeizer Zunchin was mijn Vader: gy mijn broeder
Tot ongeluk helaes! geteelt van eene Moeder.

Nam. Zyt gy 't heldin, wat wil dit mannehulzel? ach!
Die roode lucht dreigt ons met een bebloeden dagh.

Mijn droom, en uw gewaet kan niet als rampen spellen.

Kam. Geen menschentong kan al d'afgryfsijkheên vertellen.

Al klonk mijn stem gelijk het dondren in de nacht

Of als een zeestroom in het midden van zijn kracht;

Noch viel mijn magt te zwak om zulk een wicht te tillen.

'k Zal roepen dat de strant en wildernissen gillen,

De zeevoogdes het hoore in haer korale kil.

Zoo schen het blixemvuur aertskeizerbeul Trazil,

Die al t'ontydig van Heer Vader opgeheven

Tot vorstelik bewint, van vleyers aengedreven,

In zijn geveinsde borst een heimelijke vlam
 Van heerschappyluft voede, en haet op onze stam;
 Die uitbrak reets als gy na Xuny waert gezonden.
 De zon is driewerf van haer daghkarros ontbonden,
 En voor de vierdemael gestegen op haer koets.
 De Maen, die d'eerste nacht het hof noch zag goedsmoeds,
 En Vader met het hof in zachten slaep verzopen,
 Zag hem ten derden keer van moorderen bekropen,
 En van Trazil doorprient met zijn verwaten' hand.
Nam. Ai my wat schrik doorwroet mijn pijnlik ingewant!
 d'Aertsvogelwichhelaer heeft dat my niet gezongen.
 De bleeke boschnon die, in lanen op driesprongen,
 Orakelvaerzen spelt, en, schuw van onzen dagh,
 Terwijl zy wetten stelt voor 't onderaerdsch gezach,
 Uit wisse tekenen 't geschiedbaer' kan voorzeggen,
 Quam zulk een bittren brok my nimmer voor te leggen.
 Hoe storf de vorst?

Kam. Noch, onbeteutert in die noot
 Staroogende op Trazil, hoe, zoektge dan mijn doot,
 En meentge, sprak hy, dus de Vorsten te behagen?
 Ontrouwe voesterling! die ik heb opgedragen
 Tot zulk een eer! gâ heen fokt jonge tigers aen,
 Op datze in d'ouderdom haer klauwen aen u slaen,
 Zoo lang men niet vermag is weldaet ongemeten;
 Daer na wort niet zoo licht, zoo sprak hy, en 't vergeten
 Smoorde in zijn styve mond. men kroone dan mijn zoon
 Was 't laetste woort, ô smert!

Nam. Bewaertme my de kroon?
 Hoe is 't mijn maegdelief? wat zal ons noch ontmoeten!
 Ik haek na 't eind. vaer voort.

Kam. Recht eerst my op mijn voeten
 En luister. heel de lucht wort met gejuich vervult.
 Trazil, voor d'ugtentzon, aertskeizer ingehult,
 Van schelm Maövenlung en schelmscher kamerlingen,

Verraders die om roof hun opperheer bespringen.
 Men woedt dien gantschen dagh en voornacht. Xanchion
 En Quanki sneuvelen. de trotze Zochtizon
 Bepleit uw kroonrecht met den schitterenden degen,
 En wort, terwijl hy pleit, van achteren doorregen.
 Omringt de schenders riep uw halsvriend Ozadis,
 En boorde met het stael Xarin door d'eechenis.
 De nacht komt eindelijk met damp en schaduw vallen.
 De poorten worden toegebolwerkt, en de wallen
 Met oorlogsvolk bezet. het ontrou graeu bewaekt
 De kopre poort van 't hof. rijxkantsler Koja blaekt,
 Beweert manhaftig uwe erfheerschappy met woorden.
 Maer och! ik vrees zy zijn t'ontzinnig heet op moorden!
 Men zocht alom na my, die dus onkenbaer was,
 By Zochidon, en toen, by d'oude waterplas,
 Die niet bewaekt wiert, u in dit gewaet gaen zoeken.
Vanl. Afgryffelike nacht! wie zoude u niet vervloeken.
Quizin. Zoo bralt een landgedrocht op uw verheven troon!
 Ô Goden wreekt gy niet dien gruwelijken hoon!
Nam. Ach! zoo men Goden vond die noch na 't menschdom za-
 Die weereltpeste waer al lang met blixemslagen (gen
 Te grond verplet. nu zijn de Hemellingen doot.
 Den aertstieran, die zijn gerechte Vorst doorstoot,
 Op heldeschenkels treet, 's ryxerfgenaem doet vluchten
 En, harder als een rots, vast schatert om zijn zuchten:
 Slaet heel de weerelt in zijn onverdraeglijk juk.
 Zoo krijgt den grootsten schelm het opperste geluk.
 Maer daer geen Goden zijn zal ik een Vorst vertoonen,
 En klauteren, ten spijt van 't noodlot, op mijn troonen.
Vanl. Doorluchte Vorst, waer drijft de spoorloosheit u heen?
 De Goden geven kroon en scepters maer te leen;
 De leenheer mag met recht zijn leen verheergewaden.
 Zult gy 's volks boosheit op de goede Goden laden?
 Dat niet elke ondeugt strax haer straffe is troebereit,
Komt

Komt niet uit d'onmagt Gods maer zijn lankmoedigheid.

De vrye Godheit is aen geen en tijt gebonden.

De boosheit krijgt haer loon, maer op gepaste stonden.

Nam. hou op. mijn gramschap holt. getrouwe Kamizaem,

Is dit op vaders troon, als wettige erfgenaem,

't Zwaert gorden op de zy, ten schrik der nagebuuren?

Is dit mijn standerdvlag van vyandlike muuren

Zien spelen met de wint? zal zoo mijn legerhaen

Niet langer onder dwang der Niülhanners staen,

En, moedig op zijn proi, de weerelt overkragen?

Moet ik in zulk een schijn, ô smart! de ryxstaf zwajen?

Wat tooverboel hulp dus mijn aenzien in de gront?

Och! waer ik omgebragt in mijn' geboortestont!

Kam. Heer broeder hier is niet met klagten uit te rechten.

Nam. Brengt wapenen. brengt stael. 'k zal 't wolvenest bevechten.

Kam. Hoe brult gy dus ontzint? ei hoor hoe dat geluit

De vlakten overgalmt, en door de wederstuit,

Het ongedierte wekt, door fluimer overwonnen.

Vermomt u alle. koomt, ik heb een list verzonnen,

Waerdoormen zonder vrees belanden kan in stad.

Krijgshelden, volgt my op dit ongebaende padt.

Zünchi. Nojoza. Ridderfchap.

't Geluk begunftigt nu mijn triomfante vanen.

Mijn tochtgenooten, zoo, volhart met moet. wy banen

Ons dus een heirbaen tot d'onsterffikheit. mijn troon

Ruft onbeweegelijk op zulke zuilen; schoon

De weerelt dreunen zal door 't fchielijk nedervallen

Van 't overtrotsch Peking, met al haer oorlogswallen:

Daer Mandoryn Trazil de dwinglandy herffelt,

En doet zijn Meesters 't leet opkroppen met geweld;

Of paeit het gierig graeu met goederen en renten,

En fcheurt het vloekgespan met strenge dreigementen.

En daer de leeuwewacht zijn moetwil niet voltrekt
 Blijft met de vossenhut zijn tieranny bedekt.
 Peking! de grootste stad van vyftien koninkrijken,
 Die zoo veel Koningen voor uw ontzag doet wijken,
 Strijk nu het vaendel voor mijn opperheerschappy;
 Ik zal uw nek ontflaen van zijne tieranny,
 En met de tweede zon op uwen zetel streven.

Rid. d'Aertskeizer triomfeer.

Nojo, Lang moet d'aertskeizer leven!
 Ik zocht mijn heer.

XIII. Trê toe mijn keizerlijke bruid.

Nojo. Ontzachelijke Vorst, wat wil dat naer geluit?
 Wat doet de Ridderfchap zoo groven keel opfteken?
 Waer is de vyand? of is hy met fmaet geweken?

XIII. Ontfelt u niet. ik wacht geen vyand voor de nacht,
 Of d'aenflag was te niet, die my heeft hier gebracht;
 Maer dan zal ik hem zelf met al mijn heir bestoken:
 Dat houd my in 't gezicht der bergen neêrgedoken.
 En zoo my Hungüan verzekerde in mijn tent,
 Is noch 't oneenigh hof mijn krijgslift onbekent.
 Niet kan de vyand zoo van hoop tot winst ontblooten,
 Als krijgsbeleit en hulp van oorlogslotgenooten.
 Zoo moetmen de Sineesch in 't noorden met verraet
 Bespringen, dan met dwang de halfgesplitste staet
 Ontzenuwen, en haer regering onderdrukken.
 Mijn oorlogskunde zal den aenflag doen gelukken:
 En Sina, dat door krijg of uiterlijke magt
 Van Keizer Tamerlan noit t'onder is gebragt,
 Doen buigen voor mijn staet. de bloem van mijn Soldaten,
 En oppersten van 't hof, mijn moedigste onderzaten,
 Heb ik op 't harnas dicht vermomt, met vreemt gewaet,
 Die als een ambachtsman, deze als een heer van staet,
 Waeghalzen altemael, ter hoofstede ingezonden.

Nojo. Uw wakkre ziel is vol van oorlogswondervonden.

Gewelt wort met geweld verdreven, krijgslift meer
Ontzien als wapenkracht.

XIII. Elk zal zich in 't geweer
Vertoonen, en de burcht met Sinkio bezetten,
Op 't hitsent stormgedruisch van Hungüans trompetten.

Nojo. Uw krijgsdeugd evenaert met Tamerlans beleit;
Maer uw grootmoedigheid verwint zijn dapperheit.
Nu zie ik eindelijk de goude tyden naken,
Dat u de dankbaerheit een statibeelt zal maken,
In hemelruim gewelf, de weerelt door beroemt,
Xunchispagode, uw naem ter heughenis, genoemd.

XIII. Dan zou zy u in 't koor mijn zyde doen bekleeden,
Daer ik in marmer noch op uw besnede leden
Verlieven zoude, en weêr herleven vol van lust.
Die maer den nektar van uw rozelippen kust,
Zou door die hemelspys zich overheert bevinden,
Al trotsten hy de min gelijk een eik de winden.
Zijn boezem, schoonze 't ys in koelheit overtrof,
Zou, door uw zon ontdoet, uw onwaerdeerbren lof
In vloeyent maetgezang door groene beembden zingen,
Daer hem in eergespan de boschleeu quam omringen:
Het moortziek Tigerdier zijn hongersnoot vergat;
De bergboschslang met bloet en bloedig stof beklat,
't Gestarde Nylgedrocht tot dat geluit ging nooden.

Nojo. Wanneer uw ziele is opgevaren tot de Goden
En in een God herschept, zal d'eerlooze Sineesch
Uw naem niet hooren of noch popelen van vrees.

XIII. Wat krijgsman zult gy niet ontleeuwen door uwe oogen!
De vrouweschoonheit houd ook Goden opgetogen.
Wat wilden Mexikaen wierd niet gelijk een lam
Indien hy opzicht op uw heerlijk wezen nam.
Heel Sina is te licht om tegen u te wegen.

Nojo. Wat foudenier verneemt den roem van uwen degen,
Diens middelrif niet blaekt in loflik oorlogsvier?

Xun. Een oorlogsmán trotzere op palmtak en laurier,
Behaelt op 't bloedig velt met moorden en vernielen,
Ik kieze een nachtgevecht van twee verliefde zielen.

Nojo. 't Sineefche hooftpaleis fchokt door uw taje fpeer.
Gants Barbarie ftort voor uwe voeten neér.

Zoo worde uw grooten naem vermaert aen alle kusten,
Zoo lang de weereltkloot in d'arm der zee zal ruften.

Xun. Uw oogen, die te pronk in 't sneeuwít voorhoofd ftæen,
Zijn als twee zonnen die des nachts niet onder gaen,
Maer flikkren vol van gloet.

Nojo. Die eer betreft de Goden!

Xun. Indien gy waert beftuwt met vlugge minnebooden,
En naeft de minvoogdes op 't fmooken kooraltaer,
Met vroolik handgeklap, feftoen en kerkgebaer,
Bewierookt wierd, zy zou haer rozenhoet vertreden
En kiezen voor 't albaft uw overfchoone leden.

Nojo. Als 't goude borftpantzier uw ftrydbre fchoften dekt,
De purple plumaedje uw helmkam overtrekt,
En gy aldus gehult de mingodin ontmoetten,
Zy zoude u voor geen menfch; maer oorlogsgod begroeten.

Xun. Zoo dra de zon noch eens haer daghkaros beklimt,
En aen d'onmeetbre kreits der hemeltranfen glimt,
Zult gy, uit zacht robijn en leenig elp gefneden,
De koningin zijn van de koningin der fteden.
Ga heen befmeden Moor verzel de ryxvorftin
Haer fchoonheit heeft mijn ziel geteketent aen de min!

Xunchi. Ridderfchap.

Geen oorlogsmán vertrouwt zijn krijgsgheim aen vrouwen;
Maer u mijn Ridderfchap zal ik een ftuk ontvouwen,
Waer van Peking

Ridderf. Helaes! wat fchrikkelijk geluit,
Galmt in al 't heir dat op dit woefst geberchte ftuit!

Xun. Heeft Hungüan mijn kroon verraden, en de wallen
Geopent voor Trazil om 't leger t'overvallen?

Mijn krijgsverwanten, voort te wapen. yder sta
Voor zijne benden, of ontzie mijne ongenâ.

Mijn stormhoet zy u alle een stander onder 't strijden.

De vlucht staet yder vry, beweegt zich die ter zyden.

Nojoza. Xunchi. Quarong. Ridderfchap.

De Keizer zy geruft, geen vyand zal zijn magt
Bestormen; maer de vreucht breekt teffens onverwacht
Het volk de lippen op. de veltheer is gekomen.

Xun. Zoo is Trazil gevelt, de koningftad genomen.

Het lust my 't krijsgeval te hooren uit zijn mond.

Quar. De Goden zijn met ons getreden in verbond.

'K verdeelde aen 't balfembosch mijn legermagt in benden.

Een groot gedeelte viel het landvolk op de lenden,

En ftoopte, in 't aengezicht der keizerlijke ftad,

De waterdorpliê, van hun koopmanschap en fchat,

Die langs de Noortrivier, voor wint en froom gedreven,

Op vlottent rietgebouw, zich na Peking begeven.

Mijn keurtroep brak verwoet in Xanzis ingewant,

En ftelde 't korenrijk gewefte in rook en brant;

Tot eindelijk Likungs, te velt geprefst door 't dringen

Der noot, en 't aengeklag der waterdorpelingen,

Van overal een heir te been bragt, en gefart

Door d'oude wrok, viel ons afgrijffelijk op 't hart.

Het oorloogsavontuur bleef lang in twijfel hangen,

Tot onze legermagt het spits der oorlogsftangen

Had afgebeten, en hun krijsgeleden wijt

Van een gerukt. de wrackbegeerte en eedle fpijt

Ontftak het gloeiende gezicht der Pekingezen.

Hun hooftman, blakende van ongedult in 't wezen,

Barfte als een blixem, of wanhoopig boschgedrocht

Ter

Ter linkervleugel in, en moedigde op die tocht
 Het woedent leeger aen. toen rukte ik mijn standaerden
 En ruitertroepen om, die keerden met hun paerden
 Den vyanden de rug, in een geveinsde vlucht.
 't Sineefche krijgsvolk vulde op dat gezicht de lucht
 Met kijgsgejuich, en volgde ons vruchtloos op de hielen.
 Dat heet den Tarter 't rijk uitgeeffen en vernielen!
 Al 't hof is op die vlucht geruft. de veltheer zal
 Van daeg, hoogmoedig op 't gewaende krijgsgeval,
 Het zegepralend heir onthalen. zonder vreezen
 Dat d'eerfte nacht het eind van zijn triomf zal wezen.
Xun. Het leger blijft uw zorg bevolen als voorheen.
 Verdeel de ronden. hou het oorloogsvolk byeen.
 Maek al het stormgeweer in order om te rammen:
 't Harpuijsgereetschap om de vestingen t'ontvlammen.
 Bezwanger het kanon met dubbel fcherp. men zal
 De poorten met geweld bestormen, en de wal,
 Om door die bolwerkbreuk de trosboeve en soldaten,
 Begunstigt van de nacht, ter rijxftede in te laten.
 Veel stedelingen zijn ons trouw op hun gevaer.
 Wy zullen onderwijl voor 't hooge bergaltaer
 De wapengoden in hun veltpagoden groeten.
Ridd. Zoo worde Vorst Trazil vertreden van uw voeten!
Quar. Den grooten Cham mag zich verlaten op mijn wacht.
 Ô Zon krimp in uw reis, en maek een vroege nacht!

Rei van Tratarifche Priesters.

I. ZANG.

Rontombekranfte boschgodinnen,
 En gy, ô vader van het woud,
 Die het heelal in wezen houd
 Door 't onderlinge wederminnen,

Gy hebt het opperaerdsbestier
 En smelt de ziel in minnevier.
 Vorst Xunchi, die het al zal toomen,
 Buigt, in het aenzien van de boomen,
 Die neigen tot elkaer,
 Voor 't brandent veldaltaer.

I. T E G E N Z A N G .

De boschgod die zijn minnelusten
 In geene bosch-maer hemeltael,
 Gepropt vol kerne en woordenpael,
 Daer hy zijn lustgenooten kuste,
 Doet galmen door de landen heen,
 En, over berggehuchte en Zeên,
 Is van onze offerpriesterreyen
 Voldaen. nu met bebloede mëyen,
 Festoen van lauwerblaen,
 De krijg ten dienst gestaen.

II. Z A N G .

De krijgsgod stuurt 'et al daer boven,
 Gelijk onze oppervorst beneên.
 Zy willen beide neder treên
 Al wat hun luister kan verdooven.
 Dies scheelt haer rijk en septer iet,
 Haer grootheid, wil en aert, scheelt niet.
 Wat wil dit goude tijden baren,
 Nu God en vorsten evenaren!
 Verlaet uw oorloogstroon.
 Koom krijgsgod, help uw Zoon!

II. T E G E N Z A N G .

De Godheit hoeft geen ramp te vreezen,
 Zy heeft al wat het oog verbeelt:

D

De

T R A Z I L, of

De weerelt van haer voortgeteelt
 Moet aen haer wenk geknevelt wezen.
 Haer heerschappye is onbepaelt.
 Het menschlijk nootlot klimt en daelt.
 Al wie zoo trots als God wil brallen,
 Denk hoe tierannen nedervallen
 Met yselijken smak.
 Dit 's staetzuchts ongemak.

III. ZANG.

Wie kan 't verschil met reden wikken,
 Dat krijg en min gescheiden houd?
 De krijg, die niet als gruwel brout,
 Verschrikt het al met wreede blikken,
 Verhit op wraek en moort en bloet:
 De liefde, vreedzaam van gemoet,
 Heeft lust in smeecken, vleyen, streelen,
 Haer wapenhuis zijn d'oogescheelen,
 De tranen haer geweer,
 De tong haer scherpste speer.

III. TEGENZANG.

Die d'ooreloog of maegden minnen
 Zijn beide slaven zonder wil;
 Dies trachtmen te vergeefs 't geschil
 Te vinden met gessepe zinnen.
 Een krijgshelt boort om soldeny
 En legereere, door een ry
 Van vyanden, ter dood verbolgen.
 De minnaer moet zijn schoone volgen.
 't Geen d'een om d'eere waegt,
 Doet d'andere om een maegt.

D E R D E B E D R Y F.

Trazil. Maövenlung.

't **G**Aet wel. d'aertsveltheer stijft erbedelijk mijn zyde
 De priesters zijn te vreên in 's keizers overlijden.
 Nu zal ik het heelal betoomen op mijn stoel
 En heerschen Vorstelijk.

Maö. Hoe kittelt my 't gevoel
 Van zulk een eer', met recht uw dapperheit beschooren!

Traz. Zy naerderen. ik hoor de blijde zegehooren
 En hun triomfbazuin mijn moedige oorloogslof
 Uitschatren dattet klinkt en wederklinkt in 't hof.

Maö. Al wie u tegenstreeft stort' neder voor uw voeten.
 Wy trotsen 't nootlot zelf. u kan geen storm ontmoeten.

Traz. De jeugt, getoit met gout, bekransft met lauwerblaên,
 Prest d'overwonne voort. d'aertspriester stapt vooraen,
 Omsingelt van een stoet bejaerde wichelaren:
 Manhafte deftigheit versiert de zilvre haren.
 Die 't heilig ampt bekleet moet andre met een licht
 Van ongerepte deugt, daer haet en smaet voor zwicht,
 Waerop de lasteraers hun bitze tanden breken,
 Bestralen, om elks hert met deugdenvuur r'ontsteken.
 De Sabél voegt Likungs gelijk een oorlogsgod.

Maö. De vyandlijke magt is, door die smak, geknot.

*Likungs. Trazil. Ignatius. Urbaen. aertspriester der
 Sinezen. Maövenlung.*

Ik offer voor uw troon dees standeradelaren,
 Een oorlogsproi, ontruikt de woedende Tartaren,
 Luzzonners met de boog en schietpyl toegerust,
 En Molgomzajers op 't Sineefche bloet belust.
 Doorluchte vorst die 't rijk ontlast van tierannie,
 Terwijl ik 't met het zweert van buitenstorm bevrye,

Die indiaensche booge en deze leeuwenhuit,
 Die van mijn schouders hangt, eisch ik van al den buit,
 Omdat ik, die de plaeg van onze bontgenooten
 Die weereltschrik Quarong, in 't heetste van het stooten,
 Heb van den hals gerukt. ik heb den Moreman
 Beteugelt, dat 's genoeg.

Traz.

Geen ry van eeuwen kan,
 Beroemste helt, die daet uit ons gedachten wiffen.
 Den naneef zal u noch in zijn geheucheniffen
 Bedanken. Sina steekt het hoofd nu moedig op,
 En draeit de weerelt om van haer verheven top.
 De roof is uwe; gae, bezitze zonder vragen.

Lik. Men hoorde nauwelijx het dreunen van mijn wagen,
 Van duizent ruiteren omheiningt in de nacht,
 Opdonderen met moort de zorgelooze wacht,
 Of elk staet in zijn krits, en grijpt na beukelaren
 En pantzers. zoo beroert een zwaren storm de baren!
 Maer niets weêrhielt mijn magt. ik dreefze met de vuift,
 Tot daer de Hoäng door de ringmuursluizen bruißt.
 Hier preste ik 't heir te rugge, en sleepte dees gevangen,
 Gerabraekt door den weg met krijgsgewaet behangen,
 Geknevelt, twee aen twee, in 't koninklijk Peking.
 Dien grepen wy by 't hoofd; maer deze vreemdeling
 Is uit zijn legerhut ons in de mond gevlogen.

Traz. Van zelfs en zonder noot? zoo wort me licht bedroogen!
 Hier is al meer aen vast. men doe hun herwaerts treên.
 Zeg op in welke stad u eerst de zon bescheen.

Ign. 't Gevreesde Romen, dat van zeven heuveltransen
 De weerelt overziet, dat op zijn hooge sehansen,
 Of 't goude kapiteel van 't oude kapitoel
 De Kristestander steekt uit Cezars wapenschool,
 Daer 's hemels stedevoogt een trits gewijde kroonen,
 En Peters sleutelmagt op kruishelt Peters troonen,
 Voert in zijn heerschappy, heeft onslie voortgeteelt,

Ge-

Gevormt door onderwijs na kristus Godlik beelt.

Traz. Wat dreef u hier zoo ver van uwe landgenooten?

Urb. Een blakende yver om Gods kerke te vergrooten.

Om door de kruisweg het oprechte kristgeloof
Intop te voeren, 't rijk des afgronts dus zijn roof
t'Ontweldigen, alom de kristevlag te planten,
Den ongodist ten schrik, ten troost der kristverwantten.

Aertsp. Gy komt om Sina, door vervloekte tempelhaet

En priesternijt gescheurt, te knopen met verraet
Aen uwe koningskroon, betooverende onze oogen;
Maer 't gulde masker is uw schijndeugt afgetoogen.
Konfutius leerde ons wat Godsdienst schorse al dekt.

Konfutius, die van de goden opgewekt,
En van een hemelvuur ontstooken: zonder missen,
Een landorakel strekte in staetgeheimenissen;

Die Goddelijke man voorspelde ons uwen aert:

Want, die zoo verre zeen en landen overvaert,

Zoo veel gevaren peilt, en eindelijk zijn leven

Durft in de handen van verwoede krijgslie geven,

Bezeilt een andre hoek, al zwijgt hy, in 't verstant.

De Godsdienst is den mensch zoo diep niet ingeplant.

Ign. De Kristekerkplicht streeft door land en waternooden,

En noodigt elk tot haer zielroerende geboden.

Zoo ging de kruisgod voor. wy volgen op die trant.

De Godsdienst is zoo diep den kristen ingeplant.

Maöv. Zoo wiert de goutkust en de parelrijke stranden.

Van 't noit getoomt Peru, met eervergete handen,

Haer sluimrende oorlogsleeu uit zijne klau ontrukkt:

De schreyende onderdaen meinedig onderdrukt,

Het land met bloet gemest, de zee gepropt met lijken.

Urb. Wy reisden hier om Gode, uit alle koninkrijken,

Een oogst van zielen aen te fokken, kristus kerke

In 't hart der heidenen te bouwen tot aen 't zwerk.

Aertsp. Ontzinnig huichelaer wie timmert met den degen?

Die past een moorder, maer geen priesters. laet de wegen
In 't goudland spreken van wat deugd uw boezem vloeit:
Of zijn de lijken 't zaet daer uwe kerk af groeit?

Wat razernye heeft uw goden ingenomen?

Ign. Wie kan 't baldadig grau en bootsgezel betoomen,
Die 't gout viert als zijn God die onze kruisleer haet?
De priester boet niet dat de gierige foldaet
Verbeurde.

Aertsp. Montezume, ô Vorst der Mexikanen,
En gy Qualittinu voer hier uw Indianen
Met heele legers aen. kom Attabaliba,
Aenzienelijke geest, wreek uw gelede schâ.
Hier zijn de beulen die u 't gout ten halze uit knepen,
Daer krygers plonderden en priesters 't lemmer slepen.
Dat tuige Mexiko en haer verbrande kruin,
En 't woeste Pannama, en Kuskoos prachtig puin:
Dat tuigen d'Inguï, uit hof en land verdreven,
En Magokappa, leeg van vorstelijke neven,
Toen 't volk van Tefuka veel liever sterven wou
Als dien gebaerden hoop gelooven op haer trou;
Toen 't esmaraltebosch de vrouwen 't hair tot stroppen
Zag strenglen, en de weg alom met rompen stoppen:
Terwijl Tunie noch het albespieglende oog
Der zonnegodheit smeekt, dat zy haer wangen droog,
En schuim haer schatrijk dal van 't juk der baerttierannen.
Flus komt dat ondier uit alle oorden 't zaemgespannen,
Ten zy men d'inbreuk stut, ons vallen op de huid,
En stopt haer wyden balg met ongerechten buit.

Urb. Helaes! wat kunnen toch twee werelooze slaven.

Aertsp. Op datge noit en kunt zalme u in 't gout begraven.

Ign. Gastvryigheid geeft meer versiersel aen uw kroon,
Als 't stael uw yfre vuist, ô Vorst ô Zonnenzoon!
Men ziet geen Adelaer een vlucht van ringelduiven
Bevechten; neen: hy grijpt een Havik in zijn kluiven.

De leeu valt in het bosch geen lammerkudden aen;
Maer boschgedrochten die me klauwen om te slaen,
Me tanden hebben om te byten en te wonden.

Zijn minder plagen past bezete en dolle honden.

Ons harnas is 't geloove, ons lemmer het gebed.

Die andre waepnen voert tast dieper als de wet.

Aertsp. Zijn 't dan geen kristnen die met langgegroeide baerden,

Op 't geelgezengde vel den Japannees vervaerden

Aen 't rijk Firando? die het veerrijk Korazan

Uit plonderden, daer zy met zeekasteelen, an

En afgevoert, den buik der holle kielen laden,

En die met menschenroof vervullen, niet verzaden?

ô Vorst! ontwaek. 't ontbrak den kristen noit aen schijn.

Ziet toe ô vorst.

Urb. Wat braekt uw slangetong fenijn.

Aertsp. Moet ik, die niemant als mijn grootvorst heb te hooren,

Die laster van een slaef verzwelgen met mijn' ooren?

Hoe, zuft de vorst? slae toe. sla doot. een hand vol bloet

Maekt die u twijffelig? doet dat op mijn gemoet.

Ik neem de schult op my. zy vloeken onze altaren.

Ontfronsch uw voorhoofd. laet de vreeze en zorgen varen.

Traz. Hy heeft het masker zelf zijn boosheit afgerukt.

'K merk die vermomde nijt. indien hun dit gelukt

Zie ik haer tempelhaen geruft de wieken klappen,

En van zijn pylertop in mijn palleizen stappen.

Dat lyde ik niet. wat maekt d'aertsofferwichelacr,

Die eertijts yder placht te vrijen in gevaer,

En nu in 't aengezicht des maerschalks zijn Tartaren

Doodschuldig na de wet des oorloogs dorste sparen,

Wat maekt hem nu zoo zeer op kristen bloet beluff?

Aertsp. Omdat hy geerne zag d'ontstoke vlam gebluft,

Die haest, genadigste, zie toe! door 't rijk zal branden

En smijten wierookvat, altaren, offerhanden,

Gewijd en ongewijd de godspraekkuil en koor

En

En hulfels ondereen , en kerkgedichten door
 En in de vlam. de Non mag dan haer losse haren
 Gebruiken tot een strop. dan zullen wichellaren
 Het wispeltuurig grau verstreken tot een spot :
 Haer kruisgod , op 't altaer bewierookt , onzen God ,
 Verbyten. 't volk is toch tot nieuwigheit genegen.
 Geloofst my , haere tong is scherper als een degen.
 Ja scherper : want zy steekt de vorsten uit hun troon ,
 En hechtze aen haer tierans driedubble gruwelkroon.
 Slâ doot,

Ign. Ja doot ons vry ; wy sterven martellaren,
 Kruishelden , die gevoert door zoo veel zeegevaeren ,
 D'aertsrichter zullen zien , wanneer hy van omhoog
 De groote vierfchaer spant , daer hy de regenboog
 Met zijne voeten drukt en zit op zon' en starren.
 Maer d'almacht laet zich niet van 't nietich menschedom farren:
 Zy maekt zich fenixen en teeltze uit martelbloet.
 Verniel ons lichaem vry , maer 't ongekreukt gemoet ,
 Dat menschen menschen maekt heeft God alleen in handen ,
 Dat vreeft tierannen magt noch felle beestetanden.
 Houd stant in 't martelperk. het eerste apostelzaed,
 Mijn broeder , zal uit ons herspruiten , uwe haet ,
 Afgodeling , ten trots.

Urb. De hofpaep brult van tooren.
 Hy schuimbekt , knarssetant , stampeit en stopt zijn ooren.
 Daer barst de lasteraer gelijk een donder nit.

Aertsp. ô Blixemgod ! verplet dit kruisgebroetzel. stuit
 Die godenvloek.

Lik. Zoo gy uw God zoekt in te dringen
 Om elk te kristenen , en uw verleidelingen
 Te binden aen uw wet , waerom in 't noortsche wout
 Uw God geen volk gewerft !

Aertsp. Dat lantschap draegt geen gout.
 Zy redeneren veel van kruislot en verdragen ;

Maer

Maer 't is 't gekruiste gout daer zy zoo sterk na vragen.

Is 't mé niet ergerlijk en razend onbescheit,

Dat God zijn' kinderen door kruis ten Hemel leit?

Als of door klem van stael zijn 's vyands kop te breken

Geen zeker teiken waer dat Goden voor ons spreken.

Urb. De vleeschelijke mensch, van geestlijk brein berooft,
Verstaet niet hoe het kruis hem zaligt die gelooft.

Aertsp. Verbaftert ketterrot bekeert de Muskovyten,

Daer d'onbezeilde zee ysbergen op kan smyten,

Ysbeeren, tuk op moort in sneuspelonken aest.

Preekt daer in Rusliën de troeble Fina raest.

Gaet daer de Hollander, ter koopvaerdy geslepen;

De wilde baren schuimt met magt van oorlogschepen;

En met een' handvol lands, gelijkmen ons vertelt,

Behalven Sina, heel de weerelt wetten stelt.

Gaet hene, bouwt uw kerk daer 't ongetoomt Afrijken

Van monsters zwanger gaet, de Mooren 't vel bestryken

Met oli sterk van reuk om 't blakrent zonnevier

Te trotsen op haer huid.

Traz. *celione.* *Trazil.* genoeg. staffiers, komt hier.

Leit deze in 't Kerkerhof. de vyanden beneden.

Dat niemant overlast geschiede zonder reden.

d'Aertspriester stelle nu zijn hart gerust. het hof

Besluit der kristnen stem. hy heeft geen vreezens stof.

Celione. *Trazil.*

Genadigste hou stant.

Traz. *celione.* Wie roept me?

Celi. *Celione.*

Traz. Gy meugt Namolizont uw wulpsch gezicht vertoonen,

Die gy zoo menigmael in uwe dartle schoot

Gekoestert hebt, als ik van uwe gunst ontbloot,

De steenen klaegde. nu kan ik uw min verachten.

Dat die verwijfde u vley met laffe minneklachten
 En geile minnevlam vergiftige zijn bloet.
 De krijgsgodin beſchaft my ander werk. ik moet
 Met d'onverwonne vuift de gryze tijt braveren.
 't Roemruchtige Käyr zal my haer Fenixveren,
 En 't zevenmondig hol, waer uit de Nijl gevoet
 Door zoo veel landen ſpeelt, en ſpoelt zijn zoete vloed
 In 't zoute nat, doen zien; en vorftlijke mummyën
 Chaldeeufche penningſchat van overoude tyën,
 Graſſpitsen, en wat meer de vreemding wonder acht
 Vertoonē. d'Indiaen, door dezen arm verkracht,
 Zal met den Perüaen zijn fijne Zilverbaren
 Uitſtorten in mijn ſchoot, en zich mijn ſlaef verklaren.
 Het Aziaens gezach bepaelt mijn oorlogsmoet,
 En deugden niet. ik zal de weerelden in bloet
 Verdrinken, of met kracht voor deze troon vereenen.
 Die om de tranen lacht, zou die zich om het weenen
 Van eenig tenger wicht ontzetten? Ja! zoo zucht
 Mijn hofrots alsze wort gebeten van de lucht.
Celi. Heeft mijn bekoorlijkheit dan uw gezicht bedroogen,
 Of is de bloezem van mijn boezem al vervolgen?
 Wie heeft de rozen van mijn kaken afgekust?
Traz. De geilheit heeft het vuur der ſchoonheit uit gebluſt.
 De maegderoem ruſt niet in welgevormde leden;
 Maer is gegrontveſt in aenbiddelijke zeden
 En kuisheit, die vooral by ſchoonte wort begeert.
 Zy roemt vergeeffſch haer leeft die dit ſieraet ontbeert.
Celi. Hoe menigmael hebt gy, vervoert door minneluſten,
 Mijn maegdeſchoot geſtreelt als ik uw vlammen bluſten,
 Daer gy beëedigde met duurbezwoore trouw,
 Dat gymeop 't huwlixbed zoud hulden tot uw vrouw.
Traz. Gy hebt mijn dertle tong dien loffen eed ontwrongen,
 Toen uwe minnegloet mijn onbedachte longen
 En hart doorprikkelde. nu legt Namolizont.

Gebolwerkt in uw ziel, ik heb de morgenstont
 Van uw ontloke jeugt met volle vreugt genooten,
 Een ander kan my nu van d'avontlust ontblooten,
 Die noch trotzeert dat hy, gedreven door de min,
 De boel van vorst Trazil, gebruikt voor zijn boelin.

Celi. Hou op groothartig Prins uw lustgenoot te grieven.

Traz. Een ander streele een Vrou, haer willende believeu,

Of die haer weerzin vreeft; wy zijn het minnen wars,

En voor die tokkeling verkiesen wy 't geknars

Van zwaerden op helmet, helmet op stael geklonken:

't Gekraek van speer en knots, geknakte menschenschonken

Voor 't poeflig lelivel, voor 't zachte zwanenwit,

Voor armen, die een maegt, door minnebrant verhit,

My strengel om den hals. myne oor'heeft meer verlangen

Na 't yslik dreunen van metale donderslagen,

Die uit haer holle maeg uitbraken vuur en moort,

Als na de minnetael uit maegdenmont gehoort.

Celi. 't Is lustiger een maegt op 't ledekant te streelen

Als met de wapenen om goet en bloet te speelen,

Tot datmen eindlik wort gevleugelt of gedoot.

Traz. Een krygsman vliet gemak, en zoekt zijn eer in noot.

't Is loffelyker zich ten oorloge uit te rusten,

Bestuwt van ridderschap, dan dronken in de lusten

Op maegdevlees verzot, te koestren geilen brant.

Celi. Zoek buiten twist, op dat een kanker 't merch van 't lant

Verteer, terwyl de Vorst veraf de wilde Mooren

Doet popelen van anxt en zijne wetten hooren,

Tot daer de noortstar peilt het eint van d'oceaan.

Loop daerze aen 't hemeldak de wisselbare maen

Zien pryken, als wy hier de schitterende stralen

Der middagzon ontvliên. sleep binnen onze palen,

Die aen de Nylstroom vreeft een Krokodillebeet.

Zoek waer den Arabier zyn duure tyt besteet

In Artzenie, en volgt het spoor van Avicenne

Hun grooten kruidenier, of die de paerden mennen
 Daer Tartarie in 't oost haer heerschappy besluit,
 En vint, wanneerge keert uw ryken gevrybuit,
 Uw Vyand overal gekeizert, u verstootten.

Traz. 'k Vrees niet: Namolizont is in de haet der grooten.
 Zijn magt is afgesneên, elk ziddert voor mijn staet.

Celi. Vergaep u niet ô Vorst! aen Vorsten min of haet.
 Bedekte veinzery houd meest haer hof in hoven.

Traz. Elk heeft my trou beloofd.

Celi. Volbrengen en beloven
 Heeft verder tusschenkreitsch als 't aerd en 't hemels rond.
 't Is waer: elk valt u toe en vloekt Namolizont;
 Maer vyanden zijn 't felst die op haer luimen leggen.
 Flus zet hy u, dien gy te vuur en zwaert ontzeggen.
 En dooden kunt, uwe deugt met zwaert en vuur betaelt,
 Gelyk een roffe Leeu, wanneerhy adem haelt,
 Na dat hy langen tyt heeft half gestikt gelegen,
 Zich prikkelt met zijn staert tot toren, alle wegen
 Met naer gebrul doorkruist, en eindlik, dol van haet,
 Zijn vyant overvalt, die zorgloos henegaet.
 En andre bezighéen bespiegelt met zijn zinnen,
 Zich voelende te laet van weerwraek overwinnen:
 Zoo zal Namolizont, wiens slagveer, half gefnuikt,
 Vast aengroeit met de tyt, daer hy in Kanton duikt,
 Gy tot de middelriem des weerelts en daer buiten,
 Met uwe legers spat, zich wreken, 't ryk besluiten,
 De grenzen sloopen met een 't zaemgevloekte hoop
 Meinedigen. de wraek heeft altyt bloet goetkoop.
 Die binnen vyant heeft, hoeft buiten geen te zoeken.

Traz. 'k Zal eerst Namolizont verneestlen uit zijn hoeken.

En dan Gujana zelf in d'andre weereltkloot,
 En 't zuikerryk Brazyl, van helden noit ontbloot,
 Genâ doen bidden met een bosch van ebbenbomen,
 En in de boezem van de mexikaensche stroomen,

't Schuim-

't Schuimbekkent oorlogspaert verkoelen, dat, verhit
En druipende van zweet, het goude mondgebit
Beknabbelt. Celione! een vlam van oorlogseere
Verteert mijn ingewant!

Celi. De keizer triomfere!
En ik in zijnen arm op 't vogeldons vereent.
Zoo knaeg de nijt haer gal.

Traz. Ach! hemelschrager weent,
De krijgsgod laet zich van de schoonheit ringelooren.
De weereltwinner moet na Celione hooren.
Hoe qualijk evenaert de krijgsdeugd en de min!
Ik die den hemel wil doen luïstren na mijn zin,
Verzuim mijn zelf.

Celi. Ik zal uw wapendeugt niet breken,
Maer eer volmaken, en met duizent ondersteken,
Uw vyant, die althans met ingetrokken staert,
Gelijk een bloden wolf, van moedigheid ontaert,
Geduurig boschwaert rent op 't ritflen van de bladren,
Terwijl het zwarte bloet stremt in zijn' trillende adren,
Door lokaes van mijn min betooveren, 't verstant
Bedwelmen, dat hy zelfs zich geve in uwe hand.

Hungian. Sinkio.

Zoo zach de rijxgezant, Namolizont?

Sink. De boomen

Getuigen wat ik zach.

Hung. En zonder stoet gekomen?

Sink. Zijn zuster, Sochidon en twee trauwanten zijn

Al zijn gevolg.

Hung. Hoe vont gy hem?

Sink. In andre schijn

Als toen hy in mijn val hielp stemmen met zijn Vader.

Ik dook in heggen neêr. hy quam allenxken nader

En toonde Sochidon , tot teiken dat hy 't was,
't Geheele hoofd ontbloot.

Hung.

Was dat vermomt?

Sink.

Zoo ras

Hy ftil ftont , zwoer hy by de hel en hemelgoden ,
Dat hy den fepterdief den vaderbeul zou dooden ,
Eer d'albeziende zon zijn hoofd zou zien ontdekt ,
Na die ontmomming. nu voort , eer hy verder trekt ,
De Vorft dit aengedient , zoo kan geen leet ons deren.
'K zal u de rijxvorftin in hare wapenkleeren
Vertoonen , zift geruft.

Hung.

Daer legt de heerschappy!

Daer legt Sunchins geflacht en wreede tieraanney!
Zoo blijft geen euvelé regering zonder vallen.
Nu heb ik kans genoeg om , onder door de wallen ,
't Gewapent Tartarie en haer gehoonde magt
Te dringen met geweld , in 't aenzien van de nacht.
ò Starrevoogt ! die 't heir der ftarren helpt aen 't blinken ,
Zoo dra de zonnegod zijn henxten noopt te drinken :
Bestulp haer glansen met uw donkre nachtgodijn ,
Zoo tart uw licht voortaan de middaghzonneshijn!
Wraekgierig hart volvoer zoo vreefelijk uw tooren ,
Dat noch de nazaet fhrik als hy uw naem zal hooren.
Ontbint of breek de knoop die zoo veel rijken bint.
Zoo havene mijn hulk in fpijt van weêr en wint!

Namolizont. Vanli. Quizing. Kamizame. Sochidon.

Het oud palleis wort weêr befchaduwte van mijn voeten.
Bloeddorftige Trazil ! hoe zultge 't fhelmftuk boeten!
Het Keizerlijke bloet , zoo fhendig uitgefport ,
Schreeuwt hemelhoog om wraek. een eedle gramfchap port
Mijn ziel , om u in mijn onterfde kroon te vliegen.
Een opgekraeide leeu is niet in flaep te wiegen ,

Hy

Hy rust niet eer voor hy zijn vyand ziet verheert.
 Verdruk den stokebrant die met mijn roem braveert.
 Turbano, hemelvorst, wiens goddelijke altaren
 Ik plegtig heb geviert, zelf in mijn kinderjaren,
 Verhoorme: of achtge maer de menschen om 't genot?
 Zoo volgt het domme volk de stappen van zijn God.
 D'erfrijxvorst kentme niet, maer 't hoeft der dwingelanden,
 Wort om zijn schat gelieft, gedragen op elks handen.
 Zoo raept men spaenderen en takkebossen op;
 Maer niemant poogt de boom te zetten in den top.
 Wanneer de noordewint, die dolle wolkendryver,
 Van Zunchins toppen nu bezadigder, dan styver,
 Zijn kaken openspalkt, en eindlik met een kreet
 Zoo yflik uitbarst dat daer berg en bosch van weet,
 En rukt een dikken pijn die 's aardrijx diepste kolken
 Van onder ziet, en 't hoeft steekt deur 't gespan derwolken,
 Uit 's afgronts nare schoot, tot dat zy nederploft
 En plettert met haer val al 't omgelege kroft:
 Niet anders vult nu 't graeu haer volgepropte buiken
 Met d'afval van mijn ramp, en weigert niet te duiken
 Voor s'rijxgeweldenaer, indien het maer het wand
 Uit mijne schipbreuk deel' zoo dra mijn staetkiel strant.
 Taimingaes vorstestam is die zoo licht vergeten!
 Draegt niemant in zijn borst een ongekreukt geweten!
 De rechter, die in elk geschapen is tot wacht,
 Is die van yder voor zijn tijt in 't graf gebragt?
 Of is hy met de trou ten hemel opgevlogen?
 Helaes! 't zy u geklaegt ô Tanzu, en mijn oogen.
 Zoo kleinen handvol volx blijft, in zijn ongeluk,
 Alleen de Vorst getrou en deelt in vreugt en druk.
 Maer daer komt Sochidon de boomgaert doorgesloopen.
Soch. Daer 's min voor ons te vreezen dan te hoopen.
 Zoo 't zonnelicht noch tweemaal onder gaet
 Eer jemant u bejegene in dees staet,

Zie

Zie ik uw arm gestijft van duizent grooten,
 Den booswicht uit heel Azien gestooten.
 Ik heb, ô Vorst! veel vrienden aen mijn zy,
 Die heimelijk die vorstslachtery
 Vervloeken, en het rot der dwingelanden.
 Al neemt de haet uw deugden op haer tanden,
 Al pronkt Trazil, die grootvorst vande nacht,
 Met zonbanier en keizerlijke pracht;
 Al gaept het graeu na schatten van ter zyën
 En prijft om die de bastertheerschappye:
 Noch zult gy haest, s'chep moet ô zonnezoon,
 Uw stammegod bedanken op uw troon.
 Dan zal Trazil u eerste troontrap strekken.

Nam. Zoo moetge om mijnentwil na Igaras vertrekken,
 Die is mijn trouwe vriend en vaders bloetverwant.
 Geen giften hebben 's mans geweten afgebrant,
 Geen vrees het onderdrukt. hy staet in zwarigheden
 Gelijk een eik die van de winden wort bestreden.
 Gâ heen ô Sochidon, gâ heen, vertel den hert
 Hoe d'erfvorst buigen moet voor goddeloos geweld
 Van septervlegels. hoe de haet met duizent oogen
 En 't beulenleger, dat haer 't gift heeft afgezogen,
 Op onze vriendschap loert. gâ heen; maer hoor: de min
 Die hy verschuldigt is aen 't vorstlik hofgezin,
 Betael hy nu, en sterk mijn armen met zoldaten,
 Mijn vrienden met zijn gelt. dat hy het al verlate
 En neme met uw raet een rijp, maer vroeg beleit.
 Zoo waerlijk overleev' zijn naem d'onsterflijkheit!
 Zoo blink uw trouw in noot als 't berggout in de vlammen.
 ô Pronk van uw doorluchte stammen!
 Gy toont dat d'adel metter daet
 In geen geslacht, maer deugt bestaet.
 Gy pronkt niet met uw oudren wapen;
 Maer laetze stil in 't marmer slapen,

Die met berookte beeldenprael
 Bepronkt de randen van zijn zael,
 Braveert met and'rer naem en eere;
 Maer dieze met haer deugt stofferen
 Zijn edellingen, daer de nyt
 Haer bitze tanden stomp op slyt.

Nam. Ei gâ. laet Igaras onze onderdrukking weten,
 En sla den roofgriffoen den helhond in de keten,
 Waer aen de blaffer zich vergeeffsch te barsten woel,
 Terwijl ik hem de kop verpletter van mijn stoel.

Zon, die d'adren kunt ontsteken

Met uw aengename brant,

Leg nu, op het vorstlik smeken,

Uwe hengsten aen de band.

Doov' uw stralen, kort de dagen.

Laet het hemelswagenspoor

Rooken van uw snellen wagen.

Geef mijn wenschen toch gehoor.

Zyt gy, albeziende klaerheit,

Stamgod van ons oud geslacht:

Zoo betoon ons nu de waerheit

En verruil uw dagh in nacht.

Roost onze aerdkloots tegenklingen:

Want uw zonnelingen zijn

Laes! verkeert in duisterlingen,

In een al te slaeffschen schijn.

Nam. 'K verwacht d'aerdskamerling die ons by hem zal leiden
 Zoo dra de schaduwen verdubbelen oft scheiden.
 Zoo wort Taimingaes stam, in 't heimelijk geviert,
 In 't openbaer gevloekt.

Kam. Wat naer geklikklak giert

My in mijne ooren. stil! hoe is mijn ziel beladen!

Bescherm my broederlief! helaes! wy zijn verraden.

*Maövenlung. Namolizont. Kamizame.
Vanli. Quizing.*

Geeft u gevangen.

Nam. Wijk verrader. voort: ftâ af.

Kam. Gaet fleept de keizerbeul met ketenen ter straf.

Wat wrokt, wat kant gy u met koninklijke zielen.

Wet uw gerechtigt stael om schelmen te vernielen.

Nam. Wie heet u dat?

Maöv. Ik volg mijn opperkeizers last.

Vanli. Zeg bloethonds, die vervult van burgerbloet noch bast

En vast na Vorstenvleesch; en, met moortzieke handen,

Niet vreesst zijn opperheer meinedig aen te randen.

Kam. Troulooze, zyt gy ook een hoofd van 't moordgespan?

Vertrek, en raek my niet. zie toe. den hemel kan

De gruwelen niet zien. zy dreigt met donderklooten

Die bloedharpyen te verpletten, en te stooten

In d'allerdiepste kolk des afgronts. vrees den haet

Der starrelieden.

Maöv. Had uw Vader niet den staet

En burger uitgeput, de langvergaerde schatten,

Die zoo veel rijken in haer rijken schoot bevatten,

In gulzigheit verslemt, en, razende als verwoet,

De hairlok afgezengt der vryheit, hare moet

Vertreden, en 't ontzach der strijdbre bontgenooten

En 't vrygevochte land, hy was noch onverstoeten,

Met zijn meinedig zaet. nu dempnen best dien vloet

Die zoo veel bloet verslint, met eene hand vol bloet.

Nam. Zoo krijgt het schelmstuk glimp. zijn al de razernyen

Te beene, om 't zonnenhuis vervaerlijk te bestryen?

Kam. Zie uit het zielenhof eens op uw afkoomst neer

Heer Vader. spoken helpt! verschaft ons tegenweer.

Vanli. Geweldenaers rukt af uw schitterende helmen,

Op datmen zie wie ons als knevelers en schelmen
Durft kluistren.

Maöv. Luistert niet. schiet toe.

Nam. ô Wat een hoon!

'K moet lyden dat een schelm beklautere mijn troon,
En voel mijn armen van vervloekte boejen knellen.

Kam. Waer wiltge met ons heen?

Quiz. Ik zal mevrou verzellen.

Vanl. Ondankbre, steek uw zwaert in mijn geprangde borst.

Nam. Verwijfde schuddebol gy grieft uw oppervorst.

Maöv. Een laffen die 't zich noemt, maer zonder kroon en ryken.

Een slaef van Vorst Trazil die voor mijne arm moet wijken.

Slâ. maek de voeten vlug.

Vanl. Taimingâs stamhuis stort

Ter nêer, nu tieranny van elk gehandhaeft wort.

Sinkio. Hungian.

Zoo vlucht een hart den muil der aengeschonne honden

In 't hartebosch! terwijl het overlaên van wonden

Vergeeffsch een schuilplaets zoekt, vergeeffsch zijn schorre borst

In koele bronnen wenscht tot laving van zijn dorst.

Wat leed mijn ziel geweld toen ik de rijxvorstinne

Zach vleugelen en slaen gelijk een krijgsslavinne!

Noit krijgt den morgendou meer schoonheit van het licht

Als hare tranen van haer tintelend gezicht.

Hung. Heer Sinkio hou op. ziet gy door andere oogen

Als d'oogen van uw wrack, zoo is mijn wrack bedrogen.

Taimingaes tieranny moet sterven met de nacht,

Zoo datmen noit de naem van dat vervloekt geslacht

Meer hoore. deift gy nu? op Zinkio, de helden

Die hun weleer met my voor d'oude vryheit stelden

Gedagvaert! dat een troep by onzen wrackgenoot

Sarron verschuil, die woont na 't frissche morgenroot.

Een vleugel blyf by my, of 't zuiden aen quam springen:
Keer gy den westerhoek met uwe wrekelingen.

Die tegen 't noorden zien heeft Konzan met het best'

En stoutste volk in 't oog. Zarin regeert de rest.

Al helden welgemoet te sterven of te wreken.

Deze aenschlach is daer by zoo heimelijk besteken,

Dat ook d'inbooreling zijn stedelingen haet,

En zelfs geen einde weet; maer steunt slegts op mijn raet.

Het onbekende volk, ons toegeschikt van buiten,

Zal op de hoorenklank het opperhof besluiten.

't Is alles zoo bekuipt dat list noch ongeval

De hantvest dezer wraek ons oit ontwringen zal.

Sink. Mijn legerhelden zijn gewapent ingelaten

Door Vaders grafpoortael, door d'overwulfdde straten.

En door de watermuur in mijn verheven slot.

Waer draelt heer Hunguan?

Hung.

Ó groote wapengod!

Bestuur mijn hand als ik den Tarter in zal voeren,

Door d'ondermijnde wal, om eens de nijt te snoeren;

En d'al t'ondankbre stad te toonen wat het zy,

De deugd betalen met geweld en schendery.

Rei van Sineesinnen.

Nu't volk de voorsmaek proeft van vrede,

En dat Likungzus onvertzaegt,

Den beer van 't noorden heeft vertreden.

En in zijn roofziek nest gejaegt:

Nu hy een heir van vluchtelingen

En strijders in de heetste slag,

Geboort door zulk een bosch van klingen.

Dé buigen voor zijn legervlag;

Nu slaetmen 't Vorstlikhuis in boejen.

Men knot de buitentieranny,

En doet de binnerweedracht groejen
 Door d'ommezwaei der heerschappy.
 Dit voelden , voor een ry van jaren,
 De barfche Siammiten meê,
 Toen Siam, vry van krijgsgevaren,
 Verstikte in zulk een hollen zee.
 Namolizont (ach! 't hert moet breken
 Door zulken jammerlijken maer!)
 Namolizont , de krijg ontweken,
 Loopt in zijn eigen hof gevaer.
 Ik zag zijn hals in ketens prangen,
 En d'onverwonnen oorloogshelt
 Met onze rijxprinfes gevangen,
 Haer fchouders buigen voor 't geweld.
 De leeu wort in zijn neft gegrepen
 Van Tigers, heet op leeuwenbuit,
 Hy heeft vergeeffch 'r gebit geflepen:
 Hy poogt vergeeffch zijn roffe huilt
 Te dekken met zijn dikke manen.
 Nu perft hy 't vuur uit zijn gezicht,
 Nu poogt hy zich een weg te banen,
 En flaet zijn klauwen uit 't gewricht.
 Zijn neftgezin hout op van hoopen,
 Dewijl het nergens uitkomst ziet.
 De Tigerbende valt aen 't ftroopen
 En acht zijn ftale kiezen niet.
 Wie zal nu onze maegdereijen,
 Als wetteftelster van den dans,
 Langs fchoon Jasmijne beembden leyen
 En geven onze Joffers glans?
 Nu Kamizame in 't heldenwapen
 En 't harnas op de blanke borft,
 (Schoon zy ten oorloog fcheen gefchape
 En heel in glinfrent ftael befchorft)

Geketent is in 't hof gedreven,
 Met broeder als d'onbrachmannyt
 Den stier pleeg aen het mes te geven,
 Hoe vreeslijk dat hy stoot en wrijt.
 Ei donder uit uw hemeltrouwen
 Turbano, donder onvermoeit
 Den kerker stukken, die uw zoonen
 En zonnebloemen houd geboeit.
 Gaet heen verlaet u nu op staten
 En bergen van verganklik gout
 En vrienden, die u flus verlaten,
 Zoo 't flinx geval zijn koers niet houd.
 Noem nu gepurperde tierannen
 Gelukkig, voor de zark het leet
 Uit haer besloten buik kan bannen,
 Daer 't bleike rif geen onheil weet.
 Men moet zich aen geen schijn vergapen.
 't Geluk der Vorsten is maer schijn:
 Geen bed van roozen doet haer slapen.
 De zorg, door 't gloejende zattijn
 En peerelkleedren deurgebroken,
 Verteert haer rustloos ingewant.
 Nu maekt zy 't heete bloet aen 't kooken.
 Dan steektze 't harssenvat aen brant.
 Wie zal nu onze maegdereyen,
 Als wettestelster van den dans,
 Door schoon' Jasmijne beemden leijen,
 En geven onze Joffers glans?
 Nu Kamizame, in 't heldenwapen,
 Met broeder, die zijn vrient vèrwacht,
 (Schoon hy ten oorloog scheen geschapen)
 Geknevelt is in 't hof gebragt?

Der rijkvrijbuiters die, verlekkert op den roof,
 De boeren teisterden. zijn groote krijgsmoet sloof
 Heel Tartarie door; hy sloot de Vyand buiten
 En nam een erger plaeg met grooter magt te sluiten,
 De kroonzucht binnen: ach! al t'onbedachte Vorst!
 Gy voede een Vyant op, de kanker in uw borst,
 Die wreeder als het heir der wrevele Tartaren,
 Den grooten weereltheer in 't zonneshilt dorst varen,
 Verrijs uit d'ysre slaep heer Vader, groote geest,
 Bezie eens wie ik ben en certijts heb geweest.
 Het noodlot is beluft uw zonnenhuis te knotten;
 Maer uwe heldefaem zal noit in 't graf verrotten.
 Vertrê genade. recht de wreetheits stander op.
 Al rukt gy alles nêr noch steigere ik intop.
 Een Vorst leeft na zijn doot in 't hert der onderzaten.
 Ik zal de Burgery; zy noit mijn naem verlaten.
 Ik schei met wapenlof. geeft my mijne oogen weêr,
 Of plonder ook mijn ziel met uw bebloet geweêr.
 Scheur vry Namolizont met doodelijke wonden
 En groulik foltertweig, zijn eer blijft ongeschonden.
 Waer dwaelt de blinde Vorst? waer ben ik?

Traz.

Daer uw Vorst

De troon bekleet.

Nam.

Daer 't hoeft der vloekverwanten dorst

Na 't hemelsbloet van God Taimingaes zonnepuiten.

Liku. Genade, Vorst. uw magt gaet hier haer zelf te buiten.

Rampzalige oorlogshelt, ik deel aen uwe smert.

Nam. Drukt u mijn zwaarigheid? zoo tree Trazil op 't hart.

Zijn ondergang alleen kan my weêr vrolijk maken.

Troulooze huispeft. voort. gy zult het bloet weêr braken

Dat gy gezopen hebt.

Traz.

Dit schelden voegt u niet.

Ten past niet dat een slaef zijn opperheer gebiet.

Nam. Noch minder, daer het recht verkracht den dwingelanden,

Door

Door staetzucht opgeruit, de septer geeft in handen.

Ik ben uw Vorst. geeft my d'ontwonge rijxstaf weêr.

Buig, onderworping, voor uw aertskeizer neêr.

Traz. Gy voert de naem van Vorst en laet niet vorstlix blijken.

Waer zijn uw standers? waer uw groote koninkrijken?

De wijde weerelt is met mijnen naem vervult.

Geen mensche rept van u. wie heeft u ingehult?

Nam. Al schijnt my nu helaes! een ander lot beschooren,

Ik ben tot heerschappy geboren, niet gekooren.

Al ben ik in de plaets van Vorst een blindeman,

Mijn zonestamgod leeft die 't zien en wreken kan.

Traz. Waer zijn uw lijfstaffiers?

Qui. Va. Hier.

Nam. Trouwe lotgenooten!

Traz. Waer uwe kroon en troon?

Nam. Gy hebtm'er afgestooten.

Traz. Uw rijxvolk?

Nam. Gy, en al uw beulenmoordgespan.

Traz. Uw landen?

Nam. Sina, en wat gy als aertstieran

Uitmergelt, onder schijn van lieflijk regeren.

Zoo grijpt en schokt een wolf, gedoft in schapekleeren.

Traz. Wat blaft gy? uw geweld is onder mijn geweld.

Gy zijt u zelfs geen meer; maer van mijn arm geknelt,

Of wiltge uw leven ook verliezen met uw leden?

Lik. Ontzachbre Majesteit, ach! laet uw boezem kneden

Door zoo veel tranen. 't is wel spâ; maer niet te spâ:

De droefheit dringt mijn tong te bidden om genâ,

Verschoon den blinden helt, en raek hem niet aen 't leven.

Nam. Gy weigert my genâ met my gena te geven.

Wie zijtge die alleen mijn kroonrecht gadeslaet?

Lik. Ik, die van 't slaeffsche juk ontlaste dezen staet

En nu mijn zelven niet van droefheit kan bevryen.

Ik wederstont met vreugt het buldrend' Tartarie.

Nu parft my laes! mijn vrients geweent en bittre fmert
De tranen uit het oog, de droefheit in het hart.

Nam. Verdelgt den dwingelant, dat is mijn fmert verkleenen.

My helpt verwijft gefchrei noch troofteloos beweenen.

Eene artfeni alleen kan my van ramp ontflaen,

De wraek van Vaders doot en 't leet my aengedaen.

Mijn rammelent gebeente eifcht bloet der vloekgezinden:

Zoo wort mijn wraek bekend aen alle vier de winden.

In zulk een vierfchaer wort dit kroonpleidoi beflecht.

Traz. Wy achten geen geweld. wy zijn hier zelfs 't gerecht.

Nam. Al onderdrukt gy 't recht 't zal eeuwig triomferen,

Terwijlge ô aertftieran dit moorden en fchofferen

Voor 't onderaertsch gericht in 't ledenloos gewoel,

Vergeeffch verdedigen, vergeeffch den rechterftoel

Ontveinzen zult uw, door den hals getrokkenene eeden,

Tot duizendmael geftaeft en meermael overtreden.

Zoo flokt een vuilen beer zijn brokken weder in

Die eens zijn uitgebraekt. is dit de Vorftenminn'?

Heeft Vader om die trou den baftert opgetoogen,

Van het bezoedelt bed, daer hy vergif gezogen

En wrok en afgunft had met fmaek gelekkertant?

Fy! had u 't blixemvuur in 's moeders lijf verbrant,

Zoo gaeftge tot mijn val, verwate fepterroover,

Niet al uw eeden op, en al uw woorden over.

Struikroovende Arabiers, hoe eerloos omgekocht,

Zijn noit meinediger als zulk een fchrikgedrocht.

Lik. hoe zal dit kroongefchil de rijken gaende maken!

Traz. Wie durf zoo lang ik leef my aen den fepter raken?

Nam. Die uw gezach niet vreeft.

Traz.

Ik zal my doen ontzien.

Nam. Dat 's buiten uwe magt. my kan geen leet gefchiën.

Indienge my tot ftraf het leven laet behouwen,

Zal ik tot dankbaerheit u ramp op rampen brouwen;

Maer als de doot mijn rif verbrijzelt in het graf,

Verwacht van sterker hant uw langvertraegde straf.
 Zoo u in 't hoog pallais geen landzaet aen durft randen,
 Zal d'altijtwrokkende Katajer van de wanden,
 Noch 't roestig oorloogstuig afscheuren met het stael.
 Ach! 't godloos bastertzaet is doof voor zulk een tael,
 Dat denkt na onze doot geen ongemak te vreezen.
 Maer wacht. een wreker, uit mijn wrokkende asch verrezen,
 Zal u verweldigen. 't gaet wel zoo dat gelukt,
 Dien 't alles tegenloopt.

Traz. 'K ben noch niet onderdrukt.
 Het onheil dat my dreigt verwachte ik zonder schromen.
 Men zal die stoute mont muilbanden en betoomen.

*Maovenlung. Vanli. Namolizont. Trazil.
 Likungs. Quizing.*

Daer is 't bestorven hoofd van uwe Vyandinn'.
Vanl. Heeft u in 't monsterlant Afrijke, een tigerinn'
 Met tigermelk geacst? of bentge in scherpe klippen
 Van beeren voortgeteelt? zijn dit de wijze lippen,
 Waeruit de zomerbie zijn honig gaerde? neen!
 Het vriendelijk gezicht is in een marmorsteen
 Verandert. spreek noch eens, het zy u geest gaet dwalen,
 En schorre donders spreekt in plaets van geestetalen,
 In 't duister zichtenrijk, of droef en afgemat
 Van bulderen, omhelst in d'onderaertsche stad!
 Uw Vader, daer hy wêer ter heerstroon opgeklommen
 By 't lichaemlooze volk zijn certrompet doet brommen,
 En stampt de vloek en haet ter helle uit tegen 't hof,
 Een kuf van keizerbeuls en snollen, zonder lof,
 Die's hemels taje roê zal plettren en verflinden,
 Dit bloedige siment der vloekverwantgezinden.
 Wat hangt een zwarte wolk ons over 't hoofd! ach! ach!
 Wat heeft de weerelt voor dees yszelijken dagh
 Een nacht te wachten. breek door d'aerde, Kamizame,

Bespook de scheidenden. ik zal de straf beramen.

Waer draelt gy?

Nam. Ô ach! ach! mijn bange boezem scheurt.

De maegden , overal in 't woeden vrygekeurt ,

Zijn... maer de droefheit bint mijn tong. ik kan niet spreken.

Mezuster, ach! mijn ziel! waert gy hun klau ontweken!

Traz. Maövenlung, val aen. 't is onze last en wil.

Val aen , en ruk de tong, die d'af komt van Trazil

Durft basterden, en ons vol gruwel wederspreken,

Ten barschen gorgel uit. ik zal de koppen breken

Die ik niet buigen kan,

Lik. Hoe? is uw hert van stael.

Een blinden heer op 't lijf te vallen altemael?

Of is't niet licht genoeg noit zonneglans t'aenschouwen?

Traz. Durftge in mijn aengezicht verraderyen brouwen?

Is dit gehoorzaam zijn zoo 't onderzaten past?

Lik Is dit het volk gestreelt, bewaert voor overlaf?

Vermeng uw roet met heil, dat 's't uiterst datwe vragen.

Vaerwel, ontoogde Vorst, en leer uw leet verdragen.

Nam. Ik volge u helt Likungs. waer gaet gy? 't zal aen moet

My niet ontbreken. ach! hoe kruipte 't kokent bloet

Door d'aderen.

Traz. Die tong ten halze uit.

Nam. Wykt tierannen,

Verraders, wykt. u Vorst heeft alle vrees verbannen:

Mijn Vaderlijke vloer zy tuige van mijn doot,

Traz. Hy leit'er toe. dat 's uit. nu zijnwe buiten noot.

Vanl. Qui. Nu zijn wy mé verdelgt, en sterven ongewroken.

Rampzalig helt! uw dood heeft ons het hert gebroken.

Wraek! hemel! goden! wraek. nu 't rijk een aertstieran.

Die al de weerelt drukt niet onderdrukken kan.

Traz. De lijken binnen. gaet en zegt dat Celione

Mijn schoone lustgenoot my haer gezicht vertoone:

'K verwacht haer. zoo geen wolk dit helderlicht verdooft.

Scheen.

Scheen noit de zonne my met grooter glans op 't hoofd.

Trazil. Celione. Maövenlung.

Mijn schoone, 'k vrees nu niet. de vyant is verwonnen.

Namolizont is doot. de slach met schrik begonnen

Is juichende volbragt, én het geweld gevelt.

Cel. Hy telt het zant aen strant die uwe deugden telt.

Maöv. 't Geluk schijnt zelf beluſt om u om hoog te heffen.

Cel. Nu wortge niet getreft om dat gy elk kunt treffen.

Traz. 'K zal met een andre voet gaen treden op mijn troon.

Cel. Maek alle vlekken eerst van alle vlakken schoon.

Gy moet de wichelaers in haren vleugel byten.

Traz. Ik vrees' het kerk gezach.

Cel. Dat moetge neder smyten.

Traz. En storten zijne op 't lyf?

Cel. Verdrijfze met uw magt.

Traz. Zoo wort het gantsche rijk in rep en roer gebragt.

Maöv. Het grau draegt meer ontzach aen weereltlijke heeren.

Als liefde aen Priesterschaer en kerk.

Traz. Maer 't quam te keeren?

Cel. Dan raet gezocht.

Traz. Dan is het zoeken veel te laet.

Cel. Nu al te vroeg.

Traz. Is 't ooit te vroeg tot beter raet?

Maöv. Uw Majesteit lijt schimp en wort na 't hert gesteken.

Traz. Wat onze wil vermag is klaer genoeg gebleken.

Maer wie weérstaet het grau in hare razerny;

Maöv. Men muilbant dat gedrocht met klem van heerschappy.

Gy hebt de septer in uw handen.

Traz. Zy den degen

Door dolheit aengevat.

Cel. Zet daer nu krijgslift tegen.

Traz. Een zenuwlooze lift.

Cel. Hebt gy de Ridders niet?

Traz. Die waejen met de wint, en zwaejen als het riet.

Hoe kan ik onversmaet der Priestren magt besnoejen?

Cel. Roei haer niet teffens uit, belet hun maer te groejen.

Traz. Wat drijft u tot die haet bekoorelijke Vrouw.

Cel. Genade, keizer!

Traz. Spreek.

Cel. Mijn ongekreukte trouw.

Een Vorst die van de vrees zoo verre is ingenomen,
 Dat hy den Tempelier moet vreezen in te toomen,
 Die brantmerkt zijnen naem, draegt zich te bloode en laf.
 Uw wezen stå gestrekt gelijk uw septerstaf.
 Een keizer kan op d'aerde als d'oppergoden leven.
 Zijn wil is yders wet. hy moet de staten geven
 En nemen onberispt. zal nu een weereltheer
 Voor Priesters zwichten, die hem tasten in zijne eer?
 De hemel schaft u stof tot wraek. de vreemdelingen
 Die zoo verre omgesolt door 's weerelts ommekringen
 Voor 't prachtige Peking verzuft staen, daer die stad
 Een weerelt toont, gepropt met Sinaes eêlste schat,
 Daer 't al van paerlen blinkt, en riekt na boomkanceelen,
 Die specerijen geeft aen alle weerelts deelen,
 Zijn buiten hare schult een doelwit van de nijt.
 d'Aertswichlaer, die om uw grootachtbaerheit van spijt
 En gramfchap zwelt, zoekt nu uw heerschappy te smoren.
 Zy komen.

Maöv. Schuilen wy.

Traz. Hier zalmen 't alles hooren.

Rei van Sineesche Priesters. Ignatius. Aertspriester.
Urbaen. Trazil. Maövenlung. Celione.

Wy slepen, op 't bevel van uwe heiligheit,
 De kruisgodisten hier.

Ign.

Men hoor...

Aerts.

Aerts. 't Wort u ontzeit,

Urb. Een vreemdeling helaes!

Aerts. Wy lachen om uw weenen.

Ign. Ontboeit...

Aerts. Men knevele haer strenger dan voorhenen.

Urb. De wet verbiet...

Aerts. Houd op. 'k heb my die wet gestelt.

Ign. Wy staen, mijn broeder! voor een vierschaer van geweld.

Rei. Men zal uw lastertong van Godenvloek besnoejen.

Urb. Ontzyer' d'armen dan en slâ de tong in boejen.

Ign. De kruisleer zal de spraek voor by treên in haer vlucht,

Al zou de donder zelf God roemen uit de lucht.

En zwijgen wy, zoo zie ik deze kerkpilaren,

Eenparelijk bevrucht, een oogst van tongen baren,

Die d'afgodistery vervloeken door al 't rijk,

En voeren 't kruisgeloof ten hemel uit het slijk.

Rei. Zal een gevange slaef, zoo fier en onbezweken,

Met opgeheven kruin de priesters tegenspreken?

Die hem de doot doen zien?

Urb. Verscheur mijn leden vry.

Wat eer behaeltge door die kristenflachtery?

Wat zege hebtge door een slavenmoort bevochten?

Dat kan een winterwolf en dolle roofgedochten.

Aerts. Een van u tweên verzoen het Priesterlijk gewêer,

En strek zich knielende voor 't heilig outer neêr.

Ign. Onzalige, my kan geen marteldoot vervaren;

Maer 'k zal niet buigen voor uw goddelooze altaren.

Urb. Ach! spaer dien grijzen helt, zoo vreedzaam van gemoet,

Maer ik ben moedig en oploopende van bloet.

Men scheure my vaneen en deel mijn ingewanden,

Ten zegenroem in alle afgodaenbidders landen.

Ign. Neen! kerft geen jonge bloem, zoo lieflijk van aert.

Mijn winterroozen zijn in doorenen herbaert.

Men buigt een lente spruit, geen scherpgepunten dooren.

Urb.

Urb. Men moet in halsgeschil de weêrpartyen hooren.
 Mijn broeder kent, op 't licht der zeevaert afgericht,
 De landstreek door 't kompas, de landen door 't gezicht.
 Door zeilsteenkunde weet hy zich een weg te vinden
 In 't gapent pekelschuim en stormende onweerwinden.
 Natuurweet opent hem de wegen waer hy streeft.
 Ik ken geen Roomen meer.

Ign. Ach! ik ben afgeleest,
 En lang genoeg gefolt in 's weerelts ongenuchten.
 Ik sneuvele met vreugt.

Urb. Uw vreugde doetme zuchten.

Ik zal in broeders steê 't moorddadig zwaert voldoen.

Ign. Treê herwaerts pagodist en neem mijn bloet tot zoen.

Aerts. Dit prevlen duurt te lang. men val den jongsten tegen,

Urb. Hou stant. Urbaen worde eerst van 't moordgeweer doorre-

Aerts. My dunkt gy staet verfelt, en steekt de hoofden vast (gen.

Al zuffende by een. volvoertge zoo mijn last?

Rei. Verschoon uw priesterdom, ô wreker van de Goden.

Haer trouw verlet mijn hand.

Aerts. En teffens mijn geboden.

Doorsteek hun beide met het zoenzwaert. voort. stoot toe.

Stoot toe. de Goden zijn die lastermonden moê.

Dit is het hof ten spijt.

Urb. Wy sterven martellaren,

Op 't spoor der kruisgezant....

Aerts. 'K gebiede u in te varen.

Voort.

Ign. Ach! mijn broeder, ach! omhelsme doch. ik hoor

De vreugdbazuin alree in 't hooge hemelkoor.

Urb. ô Hemel! geef my kracht om 't aengezicht te wenden.

'T afgodisch moortaltraer bezwaeit mijn laetste elenden.

Ign. 'k Ontfang uw veege ziel in mijn besturve mond.

Verlicht dit blinde volk door uw genâverbond!

Trag. Men spreek haer aen, en straf die moet wil na 't behooren.

Maöv. Genadighste, vertoef.

Traz. 'K mistrouwe zelf mijne ooren
In deze tieranny. verbastert kerkgebroet
Hoe zal uw kop hier na noch druipen van dit bloet.

Cel. De keizer staet verftomt; maer 't zal noch anders dagen.
Daer rijft noch zwarter bui met ongestuimer vlagen.
Die zware donderstorm hangt uwe troon op 't hoofd.
't Is alles my ontdekt.

Aerts. Ik heb u lang beloofst,
Pagodelingen en godvrugte altaergenooten,
Van 't voorrecht te voorzien daer zy zijn uitgestooten.
Terwijl de heerschappy noch teer is, en 't gezach
Der tempelieren veel by 't muitent hof vermag,
Zal ik op deeze wijs mijn tempeleeden slaven,
Den keizer smeeken dat hy zijn vervloekte slaven,
Ten godenoffer geve op 't oorloogs dankaltaer.
Om Xunchis nederlaeg en 't afgekeert gevaer,
En om de godbegeerte een beter glans te geven
Heb ik in verzen dit orakel uitgeschreven.
Dat zullen nu, als ik de Vorst in 't hof ontmoet',
De kerkkoralen hem voorzingen in mijn stoet.
Dan weet ik deze moort den keizer op te dringen,
Het opgehitste grau het hof te doen bespringen,
Op mijnen wenk door haer, Trazil, verlegen, flus
Te dwingen na mijn hand tot hy mijn voeten kuff'.

Rei. De goden hebben dit u ingestort van boven.

Aerts. Noch hel noch hemel zal ons van dit recht berooven.
Ik zie Trazil de staf gebroken in de hand.
Dan is de tempelhulk na onze wensch gelant.
De Priesterliverei verwin de staf en degen.

Rei. Wy hebben langgenoeg gedoken en gezwegen.
Het duiken wort met recht van 't geestlik volk gehaet,
Dat rust niet voor de troon beneden 't outer staet.

Aerts. Elk make zich gereet om d'aenslag kracht te geven,

H

En

En toone zich vol list. dat niemant onbedreven
 Den keizer nader. dat dit nergens uit en breek.
Traz. De wraek slâ haer, en my, indien ik dit niet wreek!

Sinkio.

De Tarters hebben burgt en markten ingenomen,
 En storten in de stad als overlade stromen.
 Peking schijnt in een zee van bloet en vlam hervormt,
 Die langs de daken giert, terwijl men vecht en stormt.
 Het hof, dat als een stad met wallen wort beslooten,
 Hoort noch van d'oproer niet, door d'omgekochte grooten.
 En 't is geschapen dat het eer geen onweer hoor,
 Hoe tel het noorden brult, voor dat den grooten moor,
 De stormbrug overruk om in 't palleis te wijken,
 Wiens Keizer 't slot bewaert van vyftien Koninkrijken.

Trazil. Celione. Maövenlung.

Ik zie haer int verschiet.

Cel.

Zy koomen herwaerts aen.

Traz. Maer zullen zonder wraek mijn handen niet ontgaen.

Ik zal de gramfchap, die m' ontroert wat doen bedaren.

Maöv. Breek teffens nu 't gezach der valsche tempelaren.

Rei van Priesters. Aertswichelaer.

Trazil. Celione. Maövenlung.

Ik ben beluft op menschen schonken.

Biusch uit de vruchteloze vonken,

Smakt beestespieren van 't altaer.

Men slachte my de kristepapen.

Zoo strek mijn gunst het rijk een wapen,

Waerop het afstuit al 't gevaer.

Wich.

Wich. Zoo zong de waermond en zoo galmde 't koorgewelf.

Wy zagen een gerit van stralen, en hem zelf

In 't midden van een vlam uitflickren, daer de zonne

Haer oogen blint op ziet, door grooter glans verwonnen.

Zoo bralt in 't middelpunt de tintelende maen,

Als zy rontom haer heeft de starrelichten staen,

En met haer vier verwint de kleiner hemellichten.

Zoo blonk de God toen hy de staetorakeldichten

Geeindicht had, en vloog door al de daken heen.

Wy volgden met ons oog kerkplichtig van benêen;

Daer hy, gezwinder als een schietpijl opgeschoten,

Door wolk en hemeltrans de blauwe hemelklooten

Zijn zoolen kussen liet. noch blonk in ons gezicht

Een goddelijke vonk van dat verquikkent licht,

Als eindelijk die straël met hem quam op te steigeren.

Wie durf de hemelvorst die godbelofte weigeren?

Traz. Betael het zoo gy wilt, men hou de slaven vry.

Ik zal niet lijden dat die outertieranny

De lendnen van mijn staet, reets quijnende en gebroken,

Gehcel in stukken slâ. het menschenoffersmoken

Heeft al te quaden geur. daer is al meer aen vast.

Het geeft te vrijen voet tot grooter overlâst,

Aen 't wreede papendom dat, vol van leugenvonden,

Geduurig twistvuur stookt, zich wentlende in de zonden

Daer 't andre schu van maekt, en volk en Vorst verdeelt,

Ja zelfs al lachende met kroon en septers speelt:

Daer 't, tredende in zijn gout, noch durft de Vorst bespotten.

Waer dreef oit Wichelaer zijn dolk door menschestrotten?

Waer wierde 't moortaltaer met vreemdlingsbloet begruift?

Of hebtge dan alleen in uwe ziel gehuift

Al wat de Scyten zelf verfmoooren met haer lippen?

Laet zich d'orakelgod die gruwelen ontslippen?

Ik zie door 't wuiven heen, en merk die toeleg wel.

Elk hou zich by zijn dienst en staek dit heiloos spel.

Bezwanger het altaer met plegtige offerhanden.
 Betaft de veezelen. doorsnuffel d'ingenwanden.
 Ik vier' het priestearmpt; maer haet' hem die 't bekleet
 Wanneer hy van 't altaer op vorftetroonen treet.

Wich. Gy durft, na dat gy 't rijk met uwe vloekverwanten
 Verweldigt hebt, u noch met d'oppergoden kantten;
 En, niet vernoegt de wet gelijk een d'wingelant
 En 't grau dat daer voor buigt te stellen na uw hand,
 My, out en afgeleeft besneeut van zilvre haren,
 Met een gewaende magt, in 't flikkrig godfchilt varen!
 De godspraek roept om vleesch, die ons deze inspraek gaf.
 Het outer opent ons de lippen, niet uw staf.
 Dit 's ons bedrijf: wy zien hoe laeg de zonnestralen
 Neërschieten van om hoog. of deze sterren dwalen
 Die op gepasten tijt voltrekken haren loop.
 Waerom de maen, als met een diamante knoop
 Vereeuwigt aen de zon, niet van haer zelfs kan lichten.
 Of d'aerdkloot, hangende in zijn spillen en gewrichten,
 Haer lichaem tusschen 'hoofst der heldre zon en maen
 Kan dringen, en het licht der mane schuil doen gaen.
 Of 't alles uit een ei, zoo Kochinchiners dryven,
 Geteelt is; of het wit weêrzijs den doir kan styven
 En scheppen uit den dop het groote hemelvelt.
 Of d'aerde, zoo tot noch by elk is vastgesteld,
 Zich sluit in 't hemeldak in 't vierkant met vier punten:
 Dan ofze, om boven al wat vreemt is uit te munten,
 Gestaege om 't vast gebou des hemels rolt en went.
 Of dit heelal bestaet uit klooten zonder end.
 Of Omtofers, die hier uit Indostan belanden,
 [Daer Ganges 't zuidereind bepaelt met goude stranden]
 Met recht de zielen doen in andre rompen gaen.
 Of d'aerde kleiner is als 't lichaem van de maen.
 Of Panzon, d'eerste mensch, is door een ei gebeten,
 Of van 't verwart gevaerte allenx by een gesmeten.

Of van God Tain met ziel en lichaem aengedaen.
 Of Wy na onze dood geheel en al vergaen,
 Met Lauzu, die de lust voor 't hooghste goet bepalen.
 Waerom het volk dat in Peru komt schatten halen,
 De zeilsteen slypen kan dat hy na 't noorden draeit;
 En schoon 't getakelt bosch na 't oost en westen zwaeit,
 Noch viñt hy 't noorder as en ziet geen andre streken.
 En zijnwe moede met den Brachman 't hoeft te breken,
 Men wekt de zangkonst op, dat kerk en koorgalm brom.
 Dan lust het ons voor 't rijk 't verbolgen godendom
 Te zoenen, en haer gunst aen onze zy te trekken,
 Dat hare magt den staet een pyler mag verstrekken,
 En Xunchi breidele, die vruchteloos zijn volk
 Ter vleeschbank heeft gebragt, ten doel van uwen dolk.
 Mijn leven is vergeeffsch ten dienst van 't land versleten.
 Zoo gy, door oude wrok op 't Priesterdom verbeteren,
 De Godheit, bronaër van al 't wenschelijke goet,
 Te leur durft stellen om een handvol smook en bloet.
Traz. Een godheit die gy zelf verziert in uw gedachten,
 En oppronkt zooge wilt in rustelooze nachten:
 Een godheit die voor al geen wichelaren past,
 Een bloetgod die met een ondraegelyken last
 Mijn schouders dreigt. geen god, maer huichelende papen.
 Ontzeg ik 't menschen smook.

wich. Gaet voor mijn offerknapen.

Wy volgen, maer ik zweer!

Traz. Ontaerde gryzaert leer

Uw keizer vreezen.

Maöv. Hier en helpt geen tegenwêer.

Beziet uw staetzucht daer, vermomt met papedroomen.

Het offer is volvoert. de moeite u afgenomen.

Daer zijn de lijken.

Gel. Ziet gy....

Sinkio. Trazil. Celione. Maövenlung. Aertswichelaer.

Wapen ! wapen ! moort !

Traz. Waer wort dat naer gekrijfch dat moortgedruifch gehooft?

Wat brengt ons Sinkio, dus fchielijk aengevlogen?

Sink. Een woefen baiert vol rampzaligheid, mijne oogen

Zijn blind, en gruwen voor de gruwlen dezer nacht.

Het Aziaensche rijk valt Xunchis oorlogsmagt

Ten roof. de trotze kam is ons van 't hooft gebeten.

De Tarter wort alöm voor rijxhooft uitgekreten.

De fchorre hooren fchreeut geduurig moort en brant.

De wapenburcht weërftaet haer magt aen d'oosterkant.

De veltheer heeft zijn heir rontom het hof geflagen,

En ftreeft ter muurbrefse in met zijne hinderlagen.

Uw middelhof alleen is noch van inval vry.

De weërwraek van Zunchin dekt hun verradery.

Ze roepen niet als wraek. gy kuntze niet verdryven

Noch hare hand ontgaen.

Traz. Wie zal mijn zijde ftyven,

Datwe in ons uiterfte de plondraers tegenftaen?

Cel. Laet af. gy gefpt vergeeffch 't wanhoopig harnas aen.

Ik wil mijn bedgenoot als doodgenoot verzellen.

Een ktijgsman laet zich niet al levende beknellen

Van zijne weërparty.

Traz. Gâ heen dan fchoone Vrouw.

Berei uw liefde plaets tot zegel van uw trouw.

Ik zal u volgen. gy koft hier mijn bloet ontvonken

Met minneprikkelen. daer zal uw liefde dronken

Van uw welluftigheid, haer wit bereiken. gaê.

Gaê, dael na onderen daer gy geen ongenaê

Geen Tarter in het hof der fchimmen hoeft te vreezen.

Waert gy mijn luftgenoot, gy zult zijn boel niet wezen.

Maöv. Heeft u verwoede hant, ô zinnelooze Vorft!

Het

Het klinkent stael gedrukt in deze blanke borst!

ô Korte heerschappy! ik zalme een open maken

Door d'yzre drommen, of met u mijn ziele braken.

Cel. Ach! volgme: want de geest ontslipt mijn doodsche mont.

Of vlucht. maer hoe. begraeft my in een andre gront,

En schrijf op 't graf: dit kon Trazil zijn Vrouw bewijzen

In ballingschap. niet meer. ik sterf.

Traz.

De schimmen ryzen

Ten afgront uit. ai my! daer komt d'ontzielde Vorst.

Hy daelt, en toont my in het dalen d'ope borst

En ribben, door dit stael gescheiden.

Wich.

't Zijn de goden,

Ondankbre rijxpest die u pynigen, geen dooden.

Nu staet mijn wraek intop. het onverzade graf

Ontsluit geen geesten als tot laetste loon en straf.

Dat komt van 't godendom zoo stout te heeten liegen.

Maer 't hemelsche gerecht is niet in slaep te wiegen.

ô Hemelrechteren, vermeerder hem zijn pijn!

Traz. Fortuin! hoe lang, hoe lang zult gy me tegen zijn!

Wich. Sterf dwingelant, dan zultge 't onheil met u slepen.

De wraek staet schrap om u ter weerelt uit te zwepen.

Traz. Mijn lijfschutbenden, ach! waer zijnze? vat den schelm,

En doet hem ziel en bloet uitstorten in mijn helm,

Op dat die laetste dronk mijn heete wraekzucht lave.

Wich. Gaê nu zachtmoedig Prins, verlos uw kristenslaven.

Traz. Vertrek bedrieger, en verlaet mijn hof. voort, voort.

Ik blijve in al mijn ramp Trazil. mijn vorstlik woort

Is u een godspraek. ik ben tot uw haet gebooren.

Wich. ô Vrouwenmoordenaer, 'k zal haest u sterven hooren.

Woed nu zoo lang gy wilt. ik gaê.

Traz.

ô Goden, ach!

Verhoort my. stopt gy nu uw ooren? is mijn dagh

Zoo draê in nacht verkeert? en kan ik 't niet ontvluchten,

Zoo lust het ons voor 't laetst het herte eens uit te zuchten.

Ver-

Vervloekte nacht die noit in mijn gedachten zijt
 Dat gy 't geweten niet die keizermoort verwijt,
 My dömplende in een kolk van troostelooze tranen.
 Maer 't is te te laet bedacht. nu zal ik deze lanen
 En lustprieelen weêr doen galmen op mijn kreet.
 Ach! had een Krokodil, zoo hongurig als wreet,
 De boorden van de Nijl bezoedelt met mijn spieren,
 En 't overschot geschapt aen hongerige dieren.
 De doove hemel schijnt te lachen om mijn druk.
 Zy brout me dit verraet en grouwlik ongeluk.
 Elk poogt den nieuwen Vorst de voeten dwars te zetten.
 'K zie paerdehoeven, en ik hoor triomftrompetten
 Een doodlik stormgedruisch schakeeren. wykme. stil.
 Daer ryft mijn gemaelin van ondren op. ik wil
 Haer vragen wat zy met dat fakkellicht zal maken.
 Ik zie Zunchin, bespat van bloet, de banden slaken
 Van Koja, die noch nau zijn adem halen kan.
 Wy zijn omsingelt van een geestenvloekgespan.
 Mijn kamerlingen, mijn trouwanten, mijn soldaten,
 Waer zijtge? hebtge my met mijn geluk verlaten?
 Onzalig nootlot! foei! gy hebt my in uw schoot
 Gekoestert, om my nu in d'allerbangste noot
 Te stikken, en mijn vloek my te doen overleven.
 Waer is mijn rechterhant Maövenlung gebleven?
 Of prest hy in mijn dienst zijn regementen aen?
 Omring de Tarters. zoo. val in. slaê doot. val aen.
 Gy gaest my eerst de kroon die ik nu zal behouwen.
 Verheug u Celione! ik heb 't vergif gebrouwen,
 Waeraen uw Vyant zich te berste zwelgen zal,
 't Is wollefswortelzap en drakenspog met gal.
 Groothartige Likungs! is 't nu een tijt van vrijen?
 Te velt. te wapen. op. ruk uw soldaterijen
 Uw forse krijgslieën met de nachtklaroen byeen.
 Heeft die niet stems genoeg zoo moetge zelfs te been,

O V E R R O M P E L T S I N A :

65

En van de toentrans een groover keel opsteken
Als 't buldrent noorden, wen 't de bergen poogt te breken.
Verftom den donder met uw vreeslijk krijgsgeluit.
Maer ftil. wy vallen zelfs den vyanden ten buit.
Mijn heldre morgenftar is als een rook verdwenen.
Mijn zonn' die 'savonds rees is 's morgens uitgeschenen.
Wat woelt'er in mijn brein! ô arm! waer is uw kracht!
Ontzenuwt, op de loop. ô lange bange nacht.
Hoe treftge my, en doet my bloet en etter zweeten.
Helaes! 't is uit met ons. het hof wort opgesmeten.
De deuren met geweld ter spillen uitgetorft.
Nu zoektmen Vorst Trazil. neen Tigers, neen, mijn borst
Is t'edlen roof voor u. geen Tarter zal ons toomen.
Wy gaen. hier is de koorde, en ginder zijn de boomen.
Daer rukt de nachtwolf voort. 't is al te lang gemart.
Mijn eerste vreugd helaes! is nu mijn laetste smert.

Rei van Sineesinnen.

Z A N G.

Ach! dat Turbanô's geest, eens uit
Het gulde grafgewelf gerezen,
Zijn trotze hoofstfad die, voor dezen,
Heeft scheutvry op haer borst gestuit
Al wat zich kantten met haer kracht,
Dus jammerlijk zach t'onderbragt:
Hy zou met zuchten, fnik op fnik,
Dees klacht ten boezem uit doen wellen:
Wat roofgedrogte komt my quellen
Dat d'afgeleefde een oogenblik
De rust misgunt. ô tigershol!
Is noch uw holle balg niet vol
Gepropt met dierbaer menschen bloet?
Moest gy mijn erfdeel meê aenranden?

I

Ach!

Ach! slâ veel liever uwe tanden,
 Met uwer moordenaren stoet,
 In mijn gebeente, wie gy zijt
 Die my noch na mijn doot benijst:
 En doet my, zoo lang ongeroert,
 In mijn palleizen komen spoken,
 (Was noch de wraek maer zat gewroken!)
 Van burgertranen opgevoert.
 Mijn Vaderlooze burger-schaer!
 'K zal u bedekken met mijn vleugelen,
 Of ik die tigers kon beteugelen.
 Komt Pekijnyten, komt vergaer.
 Gy zijt mijn lendenzaet waer heen?
 Maer noemtze eerst die u dus vertreên.

T E G E N S A N G.

Hou op Turbano! vraegt niet meer.
 (Deeze antwoort zou den burger geven)
 Gy waert helaes! gy waert in 't leven
 Ons wettig oppervorst en heer,
 Nu maer een krachtelooze geest,
 Een nachtschim die de middag vreesst.
 Ik buig my echter voor uw last.
 D'erfvyant kruist op uwe straten.
 Ach! Tartarie is uitgelaten;
 Die tieranninne brult en bast
 En dreigt het al met wreedden muil
 Te rukken na den afgront. schuil
 Ey schuil, eer dat zy u, beschorst
 Met borstpantzier en beukelaren,
 Om brullende in de kroon te varen,
 Die gy zoo loflik hebt getorst.
 Geen maegt of zuigling wort verschoont.

Trazil, noch eerst tot Vorst gekroont,
 Heeft, om de vyands hant t'ontgaen,
 Zijn hand tot vyant moeten maken.

't Verwulfel van uw trotze daken,
 Dat als een wonder pleeg te staen,
 Is nu een moortkuil vol gevaer.

De krijg maekt Vorsten eigenmoorders:
 Het vreedzaam grau tot vreêverstoorders:

De steden hellen, doodsch en naer'.

Dit 't einde; een ongenadig lot,

Waer mē uw glori wort geknot.

S L O T Z A N G.

'T verraet heeft ons die ramp gebrouwen,
 Geblinthokt door de schat.

Koom leer u nu niet meer vertrouwen

Op schoone schijn, en wat

Het oog van buiten u komt liegen.

De broeder zelf is uit

Om zijnen broeder te bedriegen.

Ach! blixemflingerer stuit

Deze inbreuk die een veilig open

Aen alle gruwel geeft.

Moet nu de burgery bekoopen

Het geen haer Keizer heeft;

Gelijk de nyt verdicht, bedreven?

Geen onheil duurt altijt.

Het bittere wert in dit leven

Met honig gekonfyt.

Het rond is vol verwisselingen.

Die keeren beurt om beurt,

Gelukkig die uit alle dingen

Het allerbeste keurt.

T R A Z I L, of
 Wy troosten ons al d'ongelukken,
 En hoopen beter staet.
 De Goden houden in 't verdrücken,
 Altijt de middelmaet.

V Y F D E B E D R Y F.

Xunchi. Trazil. Nojoza.

D At nu Peking, vol rook en vlamme,
 Taimingaes Keizerlijken stamme
 Geheel vergete en smoore in bloet,
 Dat, als een doorgebroke vloet,
 Of hoogen waterval, komt storten
 Langs 't neèrgeblixemt hof, en korte
 Den roem van haer gedachtenis
 Nu 't al door my vertreden is.
 En gy, ô hoeft der muitelingen:
 Hoe dorst gy na die glory dingen,
 Meineedige, die zoo verwoet
 Geplast hebt in uw Koningsbloet?
 Dat roept mijn armen nu tot wrake,
 Die ziet gy uit mijn oogen blaken,
 En heft gy 't onbeschaemt gezicht
 Noch ongedoodverft in het licht?

Traz. Gy hoeft my's Keizers dood zoo scherp niet toe te byten.
 Ik deede een andre daet die moogtge my verwyten;
 Dat ik, niet denkende op uw Krokodillaert,
 De kroon, zoo duur gekocht, niet beter heb bewaert.

Xun. Ik heb mijn Vorstlik recht gewroken;
 Maer wie heeft eerst 't verboud gebroken?
 Toen na het Ningiveens gevecht
 Voor eeuwig d'erftwift wierd beslecht,
 Heeft toen Zunchin niet op uw raden

Den oorloge op zijn hals geladen,
 En, buiten alle recht, geslaekt,
 De vredebanden, nieugemaekt?

Traz. 'T is waer. ik heb hem eerst den oorlog doen belooven,
 Om dat gy grooter buit met plonderen en rooven
 En land ontheiften veroverde als in twist,
 En 't rijk, in schijn van vrede, uithongerde met list.
 Uw vrede stont hem duur; en nu is 't eerst gebleken.
 Hoe zuur die valsche vree het rijk komt op te breken.
 Ach! had ik Sina, voor die zware donderslag,
 Veel liever met haer Vorst verdelgt in eenen dag!

Xuz. Ik sal die fiere tong bedwingen.
 Wie kan van wederspannelingen
 En Vorstenvlegels, snoot van staet,
 Dat tegenpartlen zonder maet,
 Verdragen, zonder zich t'ontsteken!

Traz. Ik zal dien harden kop haest breken.
 Dan zal ik, stervende, noch wenschen dat het hof,
 U en uw ryxboelin verplettere tot stof.

Nojos. Die kroonvloek stuite al 't hemelheir der Goden
 Die Tartarie in hare bergpagoden
 En kerken viert, de weerelt door; maer gy
 Rampzalige wat trotze razerny
 Doet u aldus uw slaeffsche stant vergeten?

Xuz. Voor, voort, men sla den dollen aen een keten.
 Leg eerst al 't Vorstlik hulzel neer.
 Hoe, bied een slave ons tegenweer?
 Waer zal die trotze moet noch enden!
 Voort, voort. men scheur het van zijn lenden.

Traz. Moet ik in 't aengezicht van mijn verheerde troon.
 Afleggen heerschappie, en vrygeboorte en kroon?
 En zien een halven man, verwijft in alle leden,
 Gewentelt in het gout, mijn eigen stoel betreden?
 Ô Goden! had Trazil noch voor een man gebukt,

Die hem al vechtende den scepter had ontrukkt:
 Dan zou zijn mond zich niet van 't flinx geval beklagen.
 Nu is hem Sina niet ontweldigt, maer ontdragen,
 Verradelijk, gelijk een nachtbeer blode en mat
 Een onverdachte proi in zijne tanden vat,
 En zuigt het laeuwe bloet uit aderen en schonken,
 En hangt op 't lekker aes ten halze vol gedronken.
 Hoe heeft my 't onheil steeds de voeten dwars gezet!
 En in de doot, ook zelfs, de galgendoot belet.
 Dees' goude koordenstrop was om mijn hals gewrongen,
 Toen uwe hinderlaeg my schielijk heeft besprongen,
 En d'eervergeten Moor van d'ebbentak gesneen,
 Om uwen Olifant, geketent, voor te treen.
 Fy had den donder my veel liever neergeslagen,
 Als dat d'elendige Trazil u schimp moet dragen,
 De veltheer, uw krijgsgeszel vol van lof,
 Zal aenstonts zelf verschijnen in het hof.
 Hy moet zich in Pekings verderf vermaken,
 Daer eene zee van vuur d'aeloude daken
 Aen d'oostergas verdrenkt in smoek en puin,
 Met alle die hartnekkig hunne kruin
 Opsteken, en den blixem der Tartaren
 Niet vreezen in zijn gruwlik schilt te varen.
 Het grof geschut van geen geweld gestuit
 Braekt storm op storm zalpeterwolken uit,
 En dondert en rammeit de burgt en rotsen
 In stukken, die de Noordsche standers trotsen.
 Gy moet Peking, noch stikkende in den gloet,
 De drooge keel verzaden met uw bloet.
XIII. Ik zal u eerst dat zegebranden
 Door 't hofverschiet langs dees' waranden
 Vertoonen, en Peking, van hier,
 Begraven onder 't oorlogsvier,
 Zoo ver' het my durft tegenkantten;

Dan moogt gy zelf uw vloekverwanten,
Gesleept, gescheurt op 't moortschavot
Van ons baldadig legerrot,

In uitgebroken razernye
Beschreyen met uw rixvoogdye.

De veltheer zal noch voor den dagh
Dat schoufpiel, onder 't hofgelach,
Met my bezien; maer d'oorlogshooren
Doet my de legervreugde hooren.

Den grooten moor stapt herwaert aen.
Ik hoor de zegetrommels slaen.

Nojof. Ik zie hem zelf een legergod vertonen,
Om 't strijbaer hooft, bekranst met lauwerkroonen.

Xun. Mevrouw laet my een wijl alleen.
Trauwanten, brengt Trazil beneen.

Quarong. Xunchi.

Dat alle landen voor dit krijgsgeluk verftommen.
Zoo moet uw majesteit gelijk een zon, geklommen
Door d'oorlogsnevelen en 't harte van den nacht,
Al 't ondermaensche volk doen schrikken voor haer magt.
Nu vreesst uw staetgalei geen oorlogsbarreringen.
Gy zult het yzervolk in d'yzerryken dwingen,
En zwemmen 't marmer door aen sweerelts morgenstont
In 't holgebuike vlot. gy zult de goude mont,
Van mijn geboortevloet, daer 't middaghvuur de mooren
Braet in een andre lugt, doen na uwe krijgswet hooren;
En zien den Tiber, die de kristenoevers schaeft
En op zijn Priesterdom ten starrenhemel draeft.
Ik heb mijn Keurebende, en 't leger van Tarutzen
Vervarelijk gehelmt met ruige wollefsmutzen,
Daer eene beerenhuit haer hopmans pantzer strekt,
En met bebloeden muil dat forsche voorhoofd dekt,

Met

Met Nairo's troepen, en die aen de watervlieten
 Van 't klippige Luzzon vergifte pylen schieten,
 Ter oostburgt aengevoert, daer 't winterleger stout
 Het hoofd durft bien, en in twee rotzen zich onthout.
 De stormklaroen ontvonkt de moet. wy, onbezweken,
 Slaen stormgereetschap in de burgtgehuchte, en steken
 De stander op. en staet een krijgsman 't roemen vry,
 De dubble rots bezwijkt voor uwe heerschappy.
 Dat nu d'onmeetbre kreits van vijftien koninkrijken,
 Na 't vallen van Peking, haer trotze vlag leer strijken.
Xun. Ik kenne uw wapeneer, en als na 't ongeluk
 Der hoofstfad, Sina zich zal buigen onder 't juk,
 Zal ik uw oorlogsdeugd met grooter staet bedenken.
 Geen roem vergroot uw lof, geen laster kanze krenken.
Quar. Dat ik uw Majesteit ootmoedig diene en eer,
 Is 't opperste geluk dat ik van haer begeer.

Sinkio. Hünquan. Quarong. Xunchi.

Ik koom den grooten Cham, 't Sineesch gezach, begroeten
 Op d'erftroon van Peking, en kusse deze voeten,
 Die beide weerden doen davren op haertret.
 Zoo wort d'aeloude wrok door nieuwe wraek verplet!
 D'erfvyandschap, de haet en moort, gezusterlingen,
 Gedondert, door uw hand, uit alle wereltkringen!
 Uw krijgslie dringen vast, gelijk een vogelvlucht
 Die in de laegten strykt uit d'onbepaelde lucht,
 Zich uitspreit in het dal en vult 'et berggeweste,
 Ter poorten in, langs brug en neergeschote veste.
 Zy woelen in een ty van roofbegeerte en eer.
 Men telt de baren eer in 't grondelooze meir
 Die d'yszee doet op 't hoofd door gryze beeren rollen,
 Wen donderzwangre lucht zwart en om 't hoofd gezwollen,
 Het golvenrak bestormt met hagelbui en wint:

De koorenaijen , die den rijken landman vint
 En oegft , wanneer de zon , het leeuwenhoofd doorreden ,
 Vast arbeit met meer gloet den staert voorby te treden ,
 En geeft al 't koorenvelt een tabbert geel van gout ,
 Zijn minder als het volk dat Sinaes pracht beschout :
 En , in 't bespiegelen der hoofftad opgetoogen ,
 Geen stad , maer weerelt schijnt t'ontdekken met hun' oogen.
 De Neêrlaeg van Peking zal alle steden 't hoofd
 Doen onderhalen , eer 't de Keizer zelfs gelooft.

Sink. Hung. Lang leef de weereltvorst!

Xun. Manhafte wraekgenooten

'K zal u verlooren fchat herstellen en vergrooten.
 Het Akkerlant , van daer Kanton in zee gestort ,
 Door duizent aders , speelt by d'Indianen , wort
 Aen Sinkio en u , die , uit de ftam geboren
 Der Hunguannen , steets de landlucht hebt verkooren
 Voor 't ongestadig Hof , om uwe dienst , vereert.
 Wie wapenhandel lust , en allerlieft verkeert
 Daer heele legers in slagorden 't zamenhorten
 Begeer het maer. ik wil nu niemands lust verkorten.

Sink. Hung. Wraekg. Lang leewe uw Majesteit.

Hung. Wy zullen uwe lof

Verbreiden , zoo lang gy uw hofpoëten stof
 Tot rymery verschafft om heerlik op te brommen.
 Men zal aen 's weerelts kim noch Xunchis eindkolommen
 Uit marmmerrotzen zien ten hemel opgehaelt ,
 Opdat gy van die kruin ons als een zon bestraelt!

Wy zijn voldaan.

Binnen.

Xun. Ik niet. 'k bemin 't verraet. maer hate
 Verraders die hun Vorst om wat genots verlaten:
 Want die zijn vaderlant uit doller wraek verkoopt ,
 Zal zelf den donderaer , schoon hy de bergen floopt ,
 En aerde en hemel mengt niet vreezen aen te schennen.
 'T is raedzaemst haer die lust , eer 't meer gebeurt , t'ontwennen.

K

Zoo

Zoo lang die flange my in 't rustloos ingewant
 Mag nestlen, vreeze ik. volg haer op de waterkant,
 Trauwanten, en breng my haer hoofden voor de morgen.
 Een Vorst moet voor zijn rust meer als zijn opspraak zorgen.

Frazil.. Quarong. Nojoza. Xunchi.

Betrokken hemel stort een dichte watervloet
 Een regenoeaen op deze zee van gloet,
 En toom het oosten dat met opgespalkte kaken,
 Die snelle vuurstroom jaegt door zulk een rift van daken,
 Hoftimmerraedjen en Pagoden nieu en out,
 Gepropt van peerelschat, bevloert met zijde en gout,
 Zoo zult gy dan Peking begraven in haer assen!
 Die koningin die elk was boven 't hooft gewassen,
 Zal haer gefoltert lijk verliezen onder 't puin,
 En gaen voor eeuwig schuil met haer verbrande kruin.
 Zoo zal den dageraet de rijkstat zien verflagen
 Die 's avonds noch de kroon des weerelts had gedragen,
 En als een middelpunt den weg te wyzen plach,
 Door 't flikren van haer gout aen d'ondergaenden dagh.
 Most ik Peking in smook en vlammen zien verteeren
 Ter nêer gesmeten van grifoenen die 't beheeren,
 En na haer sterfnacht zelf op 't doodsche kerkhof staen,
 Die liever in haer brand zou stikken en vergaen
 Dan dus, geketent en ontbloot van onderzaten,
 Een halve vrouw te zien met zijne nachtsoldaten;
 Die, vreezende met my een tocht in 't oorlogsvelt
 Grootmoedig uit te staen, mijn volk met kracht van gelt
 Heeft omgekocht, en als beschaemt zijn kop t'ontdekken,
 In 't zonnelicht, by nacht, ter nachtsform aen quam trekken!
 De hemelvierschaer wreek dat gruwlik landverraet.
Quar. Zoo blaft een dollen hond die aen den halsbant gaet.
 Heb ik u, in 't gezicht der ringmuur, niet verflagen,

De leeuwstandaerden zelf van uwe tent gedragen,
 En uwe benden zoo met ftryden afgemat,
 Dat gy uw hielen lichte en bergde 't lijf in stad,
 Daer gy uw ongeval en neêrlaege op mogt kroppen;
 En wy met weinig volks, dat met bebloede koppen
 U als een hartejacht vervolgden op die tret,
 Den vlugter kennende aen zijn hoog gepluimt helmet?
Traz. Toen was mijn heir verdeelt. en, om die hoon te wreken
 Heb ik het krijgsgeluk daer na meê afgekeken,
 Toen gy mijn hant ontsnapte aen 't biezige moeras,
 Daer d'ongenaekbre rots ter noot uw vryburg was.
 Al d'oorlogsroem die gy in 't krijgsveld hebt verkregen,
 Toen d'eere u waerder was als uw bevochte zege
 Legt, met het oosten van Peking, gesmoort in stof.
 Ik ben beschaemt dat gy, een krijgsman zoo vol lof,
 Die met d'opstaende zon den naem der Morianen
 Verhefte, tot daer 't licht de groote hemelbanen
 Doorvlogen, 't gloeient hoeft in zee verkoelt, uw faem
 Dus brântmerkt, moedig op uw nachtverraders naem.
Nojof. Getergde Vorst die alle vier de winden,
 Op uwe stem ontbinden kunt en binden,
 Gaet u die hoon niet boven het gedult?
 Verdraegt gy dat een Moordenaer, gehult
 En tegen regt op Sinaes troon gedrongen,
 Van schelmen die met hem hun Vorst besprongen,
 U zoo verwaent in 't aengezicht braveer?
Quar. Besnoei die hoogmoet. tree die trots in 't stof terneêr.
 Doorluchtigste Monarch, zijn magt leit al aen mooten:
 Zoo zie ik den Sineesch zijn wrevlig voorhoofd stooten.
 Wie oit gelijk een leeuw met u te strijden quam
 Zal, door die fierheit, zich herscheppen in een lam.
 Want om uw nieuwe troon te grootscher op te treden,
 Moet dezen dwingelant uw trap zijn van beneden.
Xun. Zoo leertmen 't al den kop verpletten

Dat tegen Xunchi zich durft zetten,
 En onverzeert op Tigers gaen
 Die alle jagers tegenstaen.

Hoe brullende in getergde toren,
 Het moet haer lusten ons te hooren.

Zoo leeftmen draken, hoe verwoet,

De lendnen intreên metde voet!

Waer famlen nu mijn hoftrouwanten?

Taft toe, taft toe, van alle kanten,

En wurgt aen deze Hofpilaer

Den grooten Keizermoordenaer.

Binnen.

Traz. Mijn ongevallen zijn tot zulk een top gerezen
 Dat my de strengste doot nu moet genadig wezen.
 Verraders, toeft niet, komt. verworgtme op deze steê.
 Ik walg van u, van 't hof en van mijn zelve meê.
 Wie zich te blint vergaept aen staet en Vorstendommen,
 Zie my, weleer ten top van mogentheit geklommen,
 Die met mijn scepter reikte aen 't eind van d'occaen:
 Die andre weerden deed in mijn boejen slaen,
 Daer andre starren om een andren hemel waren,
 Zie my, zoo groot een Vorst, in ketens des Tartaren.
 Maer gy scherprechteren zegt uwen dwingelant
 Dat ik de doot ontfang gelijk een Vorstlijk pant.
 Zoo moet hem 't zelfde licht, dat hem om hoog zach klimmen,
 Rampzaliger als my zien dalen by de schimmen.

Quarong. Xunchi.

Dat Polizangi nu vry opzie uit zijn kil
 En spelemeie om hoog, hoe dwingelant Trazil,
 Geblixemt in zijn hof, wort op het hart getreden.
 Hy hoore van zijn strant de barffe wapens smeden
 Voor hoofstfad Kambalu, die trots een stedekroon
 Van twalef voorsteên met haer poorten draegt ten toon,
 En breit haer grenzen uit aen 't zuiden by de mooren

Daer

Daer ganges paerlen teelt en d'oevers kroont met kooren,
 Of trapt de poolſche gront; of dempt Vizul met ſteen
 Aen 't lentemblazent weſt. of breekt door Sina heen,
 In 't ooften van Japan dat drieënvtytig kroonen
 Voor groot Meäko doet verneedren en vertoonen;
 Zoo dikmael haer tieran de groote vierſchaer ſpant.
 Of zent om ſpeſerie in der Molukken land.
 Of boort door 't heet Peru en 't land der Patagonen,
 Dat ſtrijdbre Reuzenlant daer Polifemen woonen;
 Tot daer het vierendeel der groote weereltkloot
 Een eeuwig leven ſtelt in kruisgodkriſtus doot.
 Laet nu ô Hemelzoon! uw legerleeuw doen blijken
 Dat gy beſchermheer zyt van zoo veel Koninkrijken;
 En dat Trazil hier ſtâ, of zyn gelijkenis,
 Ten ſpiegel, welk den loon der Keizermoorders is.
Xiii. Zyn koopre beeltenis' bewake dees' pilaren,
 Tot d'aerde in d'ope keel der omgelege baren,
 Waer op haer aspunt drijft, verdrinke en ondergaë;
 Maer 't Vorſtelijke lijk ontfange ik in genaë.
 Zoo lang Trazil verwoet het zwaert op zy kon dragen
 Was hy mijn gramſchap waard, nu is hy neêrgeſlagen.
 Men paei zyn grootsche Geest, en geef de romp aen 't graf.
Quar. Genade maekt een Vorſt aenzienlijker dan ſtraf.
Xiiii. De veltmaerſchalk daeg' voort zyn hoofden en kornetten,
 In hunne vaendels met opſtekende trompetten.
 Verzekre zich met kracht den rijkſtroom de Kiang
 En d'opperſteden in dien wijden ommevang.
 Zoo wort een havixheir omringt van Adelaren.
 Neem alle havens in en ſleutels van de baren.
 Wijk geen Sinezen als op d'oever van de doot.
 Gy zult my zelf met een geweldige oorlogsvloot
 De rijxrivieren als een blixem af zien drijven
 Om uw grootdadigheid in oorlogsramp te ſtijven.
 Wanneer ik Sina, die geſlage vyandin

Van onze dapperheit, het bekkeneel heb in
Getrapt, zal ik vol vuur uit alle weerelttranfen
Vervloekte Mahomet bestoken in Byzanzen,
En doen 't besnedendom, met haer gehoornde maen
En maenbannieren, in een bloedzee ondergaen,
Tot heel het aertrijk schuile, in schaduw van mijn standert.
Zoo blijft geen' heerschappy ter weerelt onverandert.

E I N D E.

